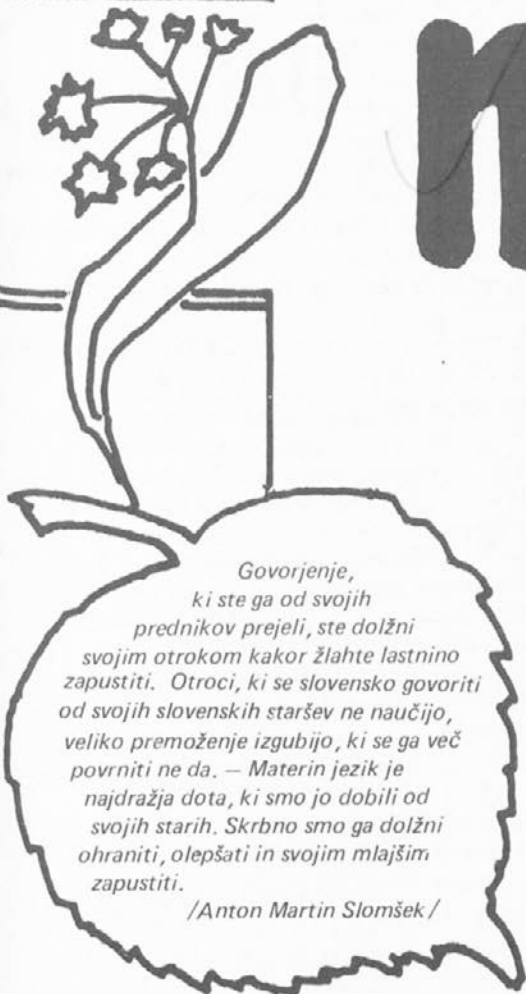

misli

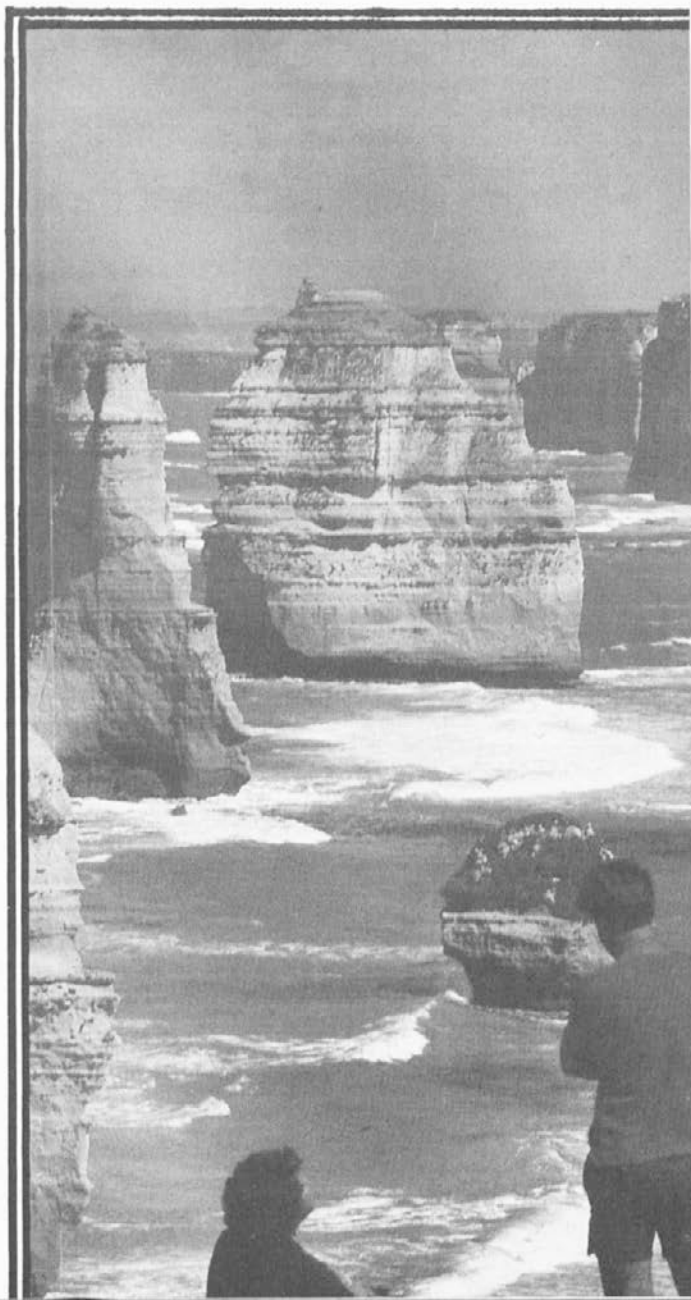
*Govorjenje,
ki ste ga od svojih
prednikov prejeli, ste dolžni
svojim otrokom kakor žlahte lastnino
zapustiti. Otroci, ki se slovensko govoriti
od svojih slovenskih staršev ne naučijo,
veliko premoženje izgubijo, ki se ga več
povrniti ne da. — Materin jezik je
najdražja dota, ki smo jo dobili od
svojih starih. Skrbno smo ga dolžni
ohraniti, olepšati in svojim mlajšim
zapustiti.*

/Anton Martin Slomšek /

Slovenija

Moja dežela

THOUGHTS
LETO—YEAR 38
O K T O B E R
1 9 8 9

Naslovna slika: Valovi so 25 milijonov let oblikovali lepoto viktorijske obale (Twelve Apostles, Port Campbell narodni park).

+ + +

LETO se bliža koncu in zopet en letnik MISLI zaključku. Pošiljak z naročnino je vedno manj po številu, s tem pa tudi manj in manj darov v Bernardov tiskovni sklad. Zadnje mesece leta vedno živim v upanju, da bom nekako zdržal in da ne bo treba seči pregloboko v sicer skromno rezervo, ki je pripravljena za najhujše. Vsako leto sicer moram v zadnjih mesecih leta storiti tudi to, prvi meseci novega leta pa povrnejo iz svojega "obilja". Saj gre za silo, hvala Bogu! Ne sicer tako odlično, da bi si MISLI privoščile večbarvne platnice, pa tudi ne tako slabo, da bi moral obupavati in izgubljati v skrbeh svoj spanec. Seveda pa večkrat razmišljam o tistih bralcih – zastojnikarjih, ki jih poravnava naročnine kar nič ne briga. Obenem z veseljem preštevam nove naročnike, ki jih vpisujem skozi leto. Naj še tu omenim, da sem letos vpisal v knjigo naročnikov že 33 novih. In vsi ti so že plačali prvo naročnino, ker brez tega ne pridejo v knjigo novih.

Naj spet pojasnim, da je nemogoče pri zavijanju dodajati pripise posameznim naslovljencem, če in koliko so dolžni za naročnino. Preveč bi bilo zmešnjave pri že tako natančnem delu. In rad bi, da ob vsakem prejemu nepopolne ali kakor koli pokvarjene številke takoj javite pisмено ali telefonično kako in kaj, pa bom rade volje poslal drugo, popolno številko. Naročnik, ki redno plačuje naročnino, ima vso pravico do prejema nepokvarjenega izvoda.

— Urednik in upravnik

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poština v ceni knjig ni vključena, če vam jih moramo poslati po pošti.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. je že došel iz ZDA in je spet naprodaj. Žal je drugi del pošel in nove izdaje najbrž ne bo. — Izdal Slovenian Research Center of America — Cena 12.— dolarjev.

SLOVENSKO SLOVSTVO — BERILO (SLOVENIAN LITERARY READER) — A. L. Ceferin (ed.) — Cena 11.— dolarjev.

SLOVENSKE NARODNE PESMI — SLOVENIAN FOLK SONGS — A. L. Ceferin (ed.) — Cena knjižice z audio - kaseto vred 6.— dolarjev.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi, žepna izdaja. — Komac - Škrlj — Cena 12.— dolarjev.

OBRISI DRUŽBENE PREOSNOVE — Knjiga esejev Dr. Marka Kremzarja (Argentina) o preosnovi družbe. — Cena 10.— dolarjev.

LJUDJE POD BIČEM — Trilogija izpod peresa Karla Mauserja iz življenja v Sloveniji med revolucijo in takoj po njej. Zares vredna branja. — Cena vsem trem delom skupaj 12.— dolarjev.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. del. — Obsežno delo dr. J. Kolariča, podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh zajetnih knjig skupaj je 40.— dolarjev. (Posamezne knjige: 7.—, 9.— in zadnja 28.— dolarjev.)

STALINISTIČNA REVOLUCIJA NA SLOVENSKEM, I. del. — Odlična študija razvoja dogodkov 1941 — 1945 v Sloveniji. Spisal Stane Kos, izdala Samozalozba v Rimu. Cena 13.— dolarjev.

POLITIKA IN DUHOVNİK — Zanimivo domače pisana avtobiografija pokojnega izseljenskega duhovnika v Angliji Msgr. Ignacija Kunstlja. Cena 2.— dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO — Izjave prič o teharških dogodkih v letu 1945 po končani revoluciji. — Cena 2.— dolarja.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Opisuje Tomač Kovač, priča pokola tisočev po končani revoluciji leta 1945. — Cena 2.— dolarja.

PISMA MRTVEMU BRATU (cena 12.— dol.), topli spomini na brata; **PRED VRATI PEKLA** (cena 8.— dol.), o zaporih po vojni - F. Sodja CM

VOJNA IN REVOLUCIJA — Roman Franka Blkviča na 708 straneh je izšel v Argentini — Cena broširani knjigi je 15.— dolarjev.

ČASOMER ŽIVLJENJA — Avtobiografska razmislijanja je zapisal Lev Detela, Avstrija. Knjiga je izšla v Argentini — Cena 13.— dolarjev.

CERRO SHAIHUEQUE — Pisatelj je naš argentinski planinec Vojko Arko in to ni njegova prva knjiga o gorah. — Cena 10.— dolarjev.

misli

(THOUGHTS) — Religious and Cultural Monthly in Slovenian Language. — Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji. — Ustanovljen (Establish-

ed) leta 1952. — Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. — Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji. — Urejuje In upravlja (Editor and Manager) FR. BASIL A. VALENTINE, O.F.M., M.B.E., BARAGA HOUSE 19 A'BECKETT ST., KEW, VIC. 3101 — Tel. (03) 861 7787 — Poštni naslov: MISLI, P.O. BOX 197, KEW, VIC. 3101 — Naročnina za leto 1989 (Subscription) \$ 8.—, izven Avstralije (Overseas) \$ 15.—; letalsko s posebnim dogovorom. — Naročnina se plačuje vnaprej. — Poverjenštvo MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji. — Rokopisov ne vračamo. — Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema. — Za članke objavljene s podpisom odgovarja pisec sam. — Stava in priprava strani (Typing and lay out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 — Tisk (Printing): Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056. Telephone: (03) 387 8488

božje

misli

in

človeške

Leto

38

Št.

10

OKTOBER 1989

VSEBINA:

Slomškovo triletno

se je pričelo ... — stran 257

Odpusti nam naše dolge!

— Nadškof dr. Šuštar — stran 259

Za vsako skrito gnezdece

— pesem

— Tone Kuntner — stran 260

Ustavne spremembe

— Iz dveh izvirnih poročil

iz Ljubljane — stran 261

Smo pripravljani?

— Cilka Žagar — stran 262

Zapel je klopoteč — črtica

— Jože Krivec — stran 263

Borec za človekove pravice

— Franc Sodja — stran 265

Središče sv. Družine, Adelaide

— P. Janez — stran 267

Središče sv. Rafaela, Sydney

— P. Valerijan — stran 268

Mladinski koncert 1989

— P. Ciril — stran 271

Karel Mauser mlademu rodu

— stran 275

Premakljivi svečnik — roman

— Lojze Kozar — stran 276

Naše nabirke — stran 276

Izgubili smo velikega Slovenca

— + Ivan Urh, Canberra

— Cvetko Falež — stran 277

Središče svetih Cirila in Metoda,

Melbourne

— P. Bazilij — stran 279

Izpod Triglava — stran 281

Z vseh vetrov — stran 283

Kotiček mladih — stran 284

Križem avstralske Slovenije

— stran 285

Smeh je zdrav celó ob sodobni

ljudski modrosti ... — stran 288

SLOMŠKOVO TRILETJE

... se je pričelo v ponedeljek 4. septembra v Mariboru. V glavnem sicer za mariborsko škofijo, kjer je Slomšek škofoval, a prepiran sem, da bo njegov duh zajel tudi ostalo Slovenijo ter pljusnil prav gotovo tudi preko meja matične domovine, v zamejstvo in zdomstvo. Slovenija v svetu ni nič manj dolžna velikemu narodnemu buditelju Antonu Martinu Slomšku kot domovina pod Triglavom, ki bi jo bilo danes precej manj, če bi bi ne bilo tega božjega služabnika. Slomšek je znal narodno združiti z verskim, oboje pa imenoval dragoceni božji dar, ki ga moramo čuvati in ohraniti.

Dne 4. septembra letos je minilo točno 130 let, ko je škof Anton Martin Slomšek kot prvi škof "nove mariborske škofije" vstopil v stolnico in je Maribor postal škofijsko mesto.

Ob letošnji obletnici in pričetku SLOMŠKOVEGA TRILETJA (zaključili ga bomo 24. septembra 1992, ob 130-letnici Slomškove blažene smrti) je sedanji mariborski škof dr. Franc Kramberger zbrane vernike nagovoril z istimi besedami kot pred 130 leti škof Slomšek:

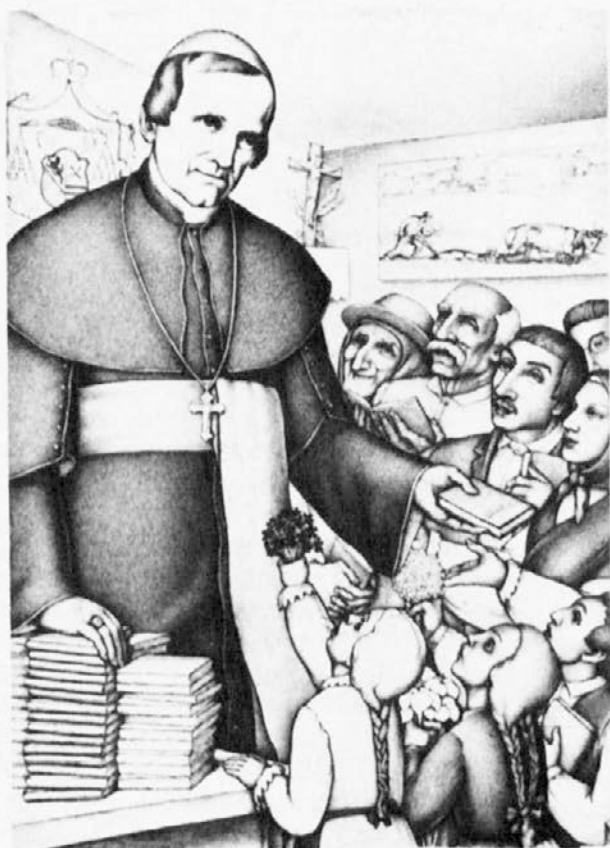
"Pozdravljeno, mesto Maribor, z zelenimi goricami ovenčano. Danes obhajaš svoj praznik, kakor ga tvoji očetje niso videli in ga tvoji otroci ne bodo doživeli. Pozdravljena, ti nova stolnica, ki blestiš v slovesnem okrasju, lepše kakor kdaj koli svojih tisoč let, ko te je Gospod povzdignil za svoj Sion med vsemi cerkvami lavantinske škofije. Pozdravljena, novo urejena lavantinska škofija, ki se veseliš, da so izpolnjene tvoje dolgoletne želje in je škofovski sedež postavljen v tvojo sredino!..."

Dalje je v svojem govoru škof Kramberger odkrival zgodovinski pomen Slomškovega dejanja pred 130 leti. Prav v zadnjem trenutku, ko je že bila dvanajsta ura, je Slomšek predstavil škofijski sedež iz Št. Andraža v Lavantinski dolini — v slovensko okolje. Mož je videl nevarnost, "da prav tu na Spodnjem Štajerskem izgubimo svoj jezik, svojo kulturo in z njima tudi vero svojih očetov; bila je nevarnost, da bi tonili v pozabo in izgubili svoj prostor pod soncem". S tem dejanjem si je Slomšek vsekakor "zaslužil prvo mesto za Cirilom in Metodom v slovenski zgodovini; s tem dejanjem je pokazal, da je kot duhovnik in škof v preroškem duhu gledal usodo slovenskega naroda in njegovega verskega življenja, ne samo za svoj čas, marveč za stoletja naprej. Dobro se je zavedal,

NI ČUDNO, DA JE BOG, AMPAK,
DA SMO MI! (Charles Moeller) —

Mnogi obrnejo problem : zdi se jim naravno, da so, šele za tem marljivo iščejo dokaze za Boga. Nasprotno, vse dokazuje obstoj neskončnega Bitja: veselje, življenje, razvoj bitij, naša najgloblja težnja . . . Razlago potrebuje naša omejenost pred Neskončnim. . . Človek je uganka. . .

**ANTON
MARTIN
SLOMŠEK**

Slika je delo
akad. slikarja
Toneta Kralja
(v letu 1965)
za "Slomškov
mladinski dom"
v Bazovici
pri Trstu

*Naš slovenski jezik je božji dar, nam Slovencem izročen,
ne zato, da bi ga zanemarjali ali po nemarščini celo izgubili.*

Skrbno smo ga dolžni hraniti, olepšati in svojim mlajšim zapustiti.

*Rojen Slovenec, ki svoj narod zataji, je podoben pogreti jedi, ki nobenemu zdrava ni;
tak človek svojega rodu žlahtne lastnosti pozabi in se slabotnim privadi
in je, kakor preoblečen vran, od vseh zaničevan.*

Ne bodi vas tedaj sram, da ste Slovenci: to naj bo vaša čast!

Ljubite svoj rod, spoštujte svoj jezik!

*Za čast svojega jezika vsak pošten mož bolj skrbi,
kakor pošten ženin za čast in poštenje svoje neveste.*

/Anton Martin Slomšek /

Odpusti nam naše dolge!

“ČE bi ne bilo Boga, kdo bi nam potem odpustil?” sem bral nekje. Če bi nas Jezus ne bil učil moliti: “Odpusti nam naše dolge”, kako bi si potem upali prositi za odpuščanje? Med najbolj tolažilne in življenjsko močne resnice spada ravno Kristusova beseda o odpuščanju. V novi zavezi je tako pogosta in pojasnjuje ter ponazarja jo toliko prilik, da je naravnost srčika novozaveznega razodetja.

Pa tudi v stari zavezi se je Bog že razodel kot Bog usmiljenja in ljubezni, ki odpušča brez štetja, merjenja in tehtanja, brez očitania in oponašanja, odpušča tako, kakor more le Bog. S svojim usmiljenjem in odpuščanjem Bog najbolj razodeva svojo vsemogočnost, kakor pravi mašna molitev 26. navadne nedelje. Hvala Bogu, da je tako. Z zaupanjem smemo moliti očenaš in svoje življenje vedno znova graditi na božje odpuščanje, od katerega živimo.

KAKOR TUDI MI ODPUŠČAMO

Prošnja za odpuščanje, ki je tako življenjskega pomena, pa ima dostavek, ki nas lahko po pravici vznemiri. Dostavek pri tretji prošnji “Zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tako na zemlji” nas ne vznemirja preveč. Dostavek je tako splošen, da se ne čutimo osebno preveč prizadete in skrb za njegovo uresničitev prepuščamo Bogu samemu, ko bo naredil novo nebo in novo zemljo. Pri peti prošnji pa je vse drugače. Za nas osebno gre, zame in zate, za to, ali znam zares odpuščati in ali to tudi delam. Ali pomeni dostavek pogoj za božje odpuščanje? V določenem pomenu da in o tem ni nobenega dvoma. Če kaj, je Jezus to jasno povedal in razložil še s posebnimi prilikami. Res čudno torej, da nam pogoj dela tako malo skrbi in da tako z lahkoto izgovarjamo besede: “Odpusti nam naše dolge” in sami ne odpuščamo svojim dolžnikom, zavestno in premišljeno ne, ali pa vsaj iz navade in slabosti. Na kaj se človek vse navadi in česa vsega ne opazi več, ko gre vendar za zelo resne stvari! Tu in tam bi bilo večkrat primerno in zveličavno, če bi se ustavili pri dostavku te pete prošnje in preverili, ali ga sploh jemljemo resno.

Morda pa dostavka “kakor tudi mi odpuščamo” le ni treba jemati tako dobesedno kot pogoj, temveč bolj kot nekak zgled: kakor mi odpuščamo, čeprav smo slabotni in hudobni, tako in še veliko bolj nam odpušča Bog. Saj je Jezus celo sam dejal, da že ljudje, ki so hudobni, znajo dajati dobre darove svojim otro-

IZ RAZLAGE OČENAŠA

kom (prim. Mt 7, 11). A taka razlaga nič ne pomaga. Pogoja, ki je v novi zavezi tako jasno izrečen, nikakor ni mogoče spremeniti v neki človeški “zgled”. In če bi bilo naše človeško odpuščanje “zgled” in merilo za božje odpuščanje, bi bila stvar še veliko težja. Kdaj pa si upa človek v resnici trditi, da zna tudi najhujše zalitve in krivice tako odpustiti, da ne ostane ničesar več? Ne, je že veliko bolje, da Bog odpušča popolnoma drugače kot mi ljudje, da odpušča tudi takrat, kadar mi ne znamo in ne moremo odpustiti. “Če nas naše srce obsoja, je vendar Bog večji od našega srca in ve vse” (1 Jn 3, 20), to je naše edino upanje.

KAKOR TUDI TI ODPUŠČAŠ NAM

Dostavek pri peti prošnji v očenašu je in ostane pogoj za božje odpuščanje naših dolgov in grehov. A morda ta dostavek najlažje pravilno razumemo in ga sprejmemo kot pogoj, če ga dopolnimo s “**kakor nam tudi ti odpuščaš naše dolge**”. Božje odpuščanje nam šele omogoča, da moremo sami odpuščati ljudem, in nam je zgled, kako moramo odpuščati. Hkrati nas nenehno zelo resno in zahtevno spodbuja, da moramo vedno odpuščati po božjem zgledu. Tudi v ljubezni do sovražnikov, ki je za človeka najtežja. Kristus postavlja Očeta za zgled (prim. Mt 5, 43–48).

Peta prošnja v očenašu bi se smiselno razširjena torej glasila: “Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom – **kakor tudi ti odpuščaš nam**”. Če se zavedamo, da prihaja moč za naše odpuščanje ljudem iz božjega odpuščanja nam, kakor je ljubezen do bližnjega možna le iz božje ljubezni do nas, potem si ne bomo preveč domišljali zaradi svojega odpuščanja. Odpuščanje ljudem pač ni naše delo, temveč božji dar. Če je božji dar, ga moremo tudi lažje sprejeti kot pogoj za božje odpuščanje: z božjo pomočjo bomo zmogli odpuščati drugim, kakor nam odpušča Bog. Tako bomo izpolnili pogoj, da nam Bog

odpusti naše dolge. Vse je milost, tudi naša dobra dela.

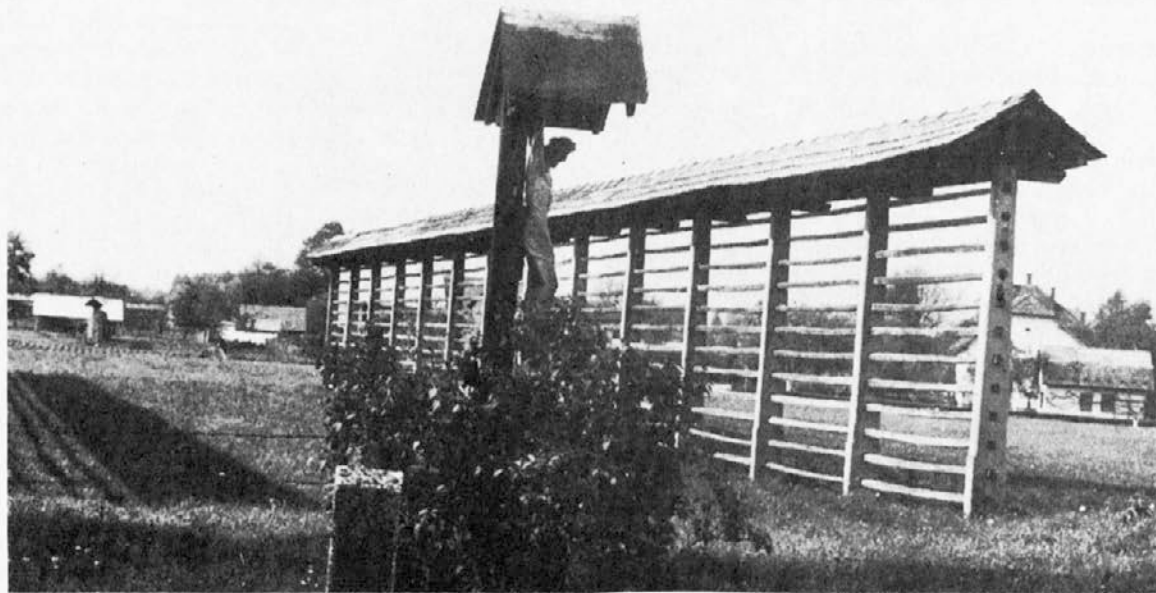
KJE JE ZAČETEK?

Če slišimo Jezusovo razlago pri očenašu v Matejevem evangeliju: "Če namreč odpustite ljudem njih pregreške, bo tudi vaš nebeški Oče vam odpustil. Če pa ljudem ne odpustite, vam tudi vaš Oče ne bo odpustil vaših pregreškov" (Mt 6, 14 – 15), bi mislili, da je začetek vedno pri nas: da se Bog tako rekoč ravna po nas in da čaka s svojim odpuščanjem, ali bomo izpolnili pogoj in prvi odpustili ljudem. Toda če bi bilo res tako, bi bilo stanje naravnost brezupno, ker bi bil Bog odvisen od ljudi. Posebnost božje ljubezni pa je v tem, da je popolnoma podarjena, docela zastonj, da jo Bog človeku izkazuje in daje brez njegovega zaslužnja in brez dobrih del. Apostol Pavel je to povzel z besedami: "Bog pa skazuje svojo ljubezen do nas s tem, da je Kristus za nas umrl, ko smo bili še grešniki" (Rim

5, 8). Vsa človeška ljubezen do Boga in do bližnjega je le odgovor na božjo ljubezen, nadaljevanje in sodelovanje z božjo ljubeznijo. Tako je tudi naše odpuščanje ljudem le odgovor na božje odpuščanje, nadaljevanje božjega odpuščanja in sodelovanje z njim. Tudi ta razsežnost je del Kristusovega odrešenja.

V luči te resnice o popolni podarjenosti božje ljubezni in božjega odpuščanja dobi tudi peta prošnja v očenašu nove razsežnosti in novo globino. "Odpusti nam naše dolge, tudi kadar mi še ne znamo in ne zmoremo odpuščati, kakor nam ti odpuščaš; odpusti tudi tistim njihove dolge, ki te za to ne prosijo; odpusti nam naše dolge tako, da bomo dovolj močni, da odpuščamo svojim dolžnikom; ne dopusti, da bi lahko miselno izgovarjali besede: odpusti nam in pri tem pozabili, kako moramo tudi mi odpuščati; odpusti nam naše dolge in uči nas odpuščati našim dolžnikom, kakor tudi ti nam in vsem odpuščaš, saj vsi živimo od tvojega usmiljenja in tvoje ljubezni, Oče naš! . . ."

DR. ALOJZIJ ŠUŠTAR, nadškof

Motiv s Kranjskega polja, kjer je polno kozolcev, pa tudi znamenja niso redka . . .

ZA VSAKO SKRITO GNEZDECE

Za vsako skrito gnezdece veš,
za vse moje ptice,
za njihova rojstva,
za njihove smrti.

Za vsako trhlo vejico veš,
za vsak bolan list,
za vsak jalov cvet . . .

V koreninah mojih živiš,
v vsakem vlaknu mojega bitja.
In konec tvoje ljubezni
je moj konec.

TONE KUNTNER

Ustavne spremembe

Članek je izvleček dveh izvirnih poročil iz Ljubljane, ki nam približata razveseljivi razvoj dogodkov v naši rodni domovini.

V SEPTEMBRU je bilo v Sloveniji v ospredju zanimanje za ustavna vprašanja. Ustavna komisija je namreč pripravljala dokončno verzijo besedila Ustavnih sprememb, ki naj bi jih skupščina Slovenije sprejela konec meseca. Največ zanimanja je vzbujalo v predlogu sprememb določilo, ki pravi, da je Slovenija v sestavi Jugoslavije na podlagi popolne in neodtujljive pravice slovenskega naroda do samoodločbe, ki vključuje tudi pravico do odcepitve in združevanja. Ta pravica je sicer za vsakega zdravo mislečega človeka seveda povsem naravna in jo predvidevajo vse številne mednarodne konvencije, ki jih je podpisala tudi Jugoslavija. A očitno so nekateri vodilnih na to povsem pozabili, kakor so pozabili tudi na dejstvo, da je Jugoslavija pravzaprav nastala na podlagi pravice njenih narodov do samoodločbe.

Zlasti v delu srbskega tiska se je razvnela prava gornja proti tej in še nekaterim predlaganim spremembam Slovenske ustave. Ti bi hoteli dokazati, da je pravica do samoodločbe nekaj enkratnega in netrajnega: jugoslovanski narodi so to enkratno pravico že izkoristili, ko so se odločili za združitev v Jugoslavijo. A pri tem vsi ti pozabljajo, da je bila ta pravica jugoslovanskih narodov zapisana že v prvi ustavi, ki jo je Jugoslavija sprejela po vojni, prav tako tudi v Slovenski ustavi iz leta 1947. Če bi bila pravica do samoodločbe le enkratna in tako že izrabljena, bi to pomenilo, da zvezna država nikakor ni skupnost, ki temelji na prostovoljni in svobodno izraženi odločitvi narodov. Če se je Slovenija odločila, da bo pravico do samoodločbe spet zapisala v novo ustavo, je s tem hotela jasno poudariti to, da pravice samoodločbe ni imela le ena generacija Slovencev, pač pa jo imajo tudi vse tiste, ki še prihajajo.

Kritikom slovenskih ustavnih sprememb, ki jih soodeč po številnih anketah javnega mnenja večina Slovencev podpira, pa ni šlo na živce samo zgoraj omenjeno določilo, temveč še vrsta drugih. Motijo jih tudi določila, ki govorijo o pravicah slovenskega naroda, da sam odloča o svojem delu in uspehih dela ter svobodno razpolaga s svojimi naravnimi bogastvi in naravnimi viri; dalje določilo o tem, da morajo zvezni organi na območju Slovenije poslovati v slovenskem

jeziku, sicer njihovi akti kot dejanja ne bodo pravno veljavna; enako določilo, da morajo organi Slovenije varovati z ustavo določen položaj in pravice republike, kadar so le-ti ogroženi z odločitvami zveznih organov; in končno tudi določilo, da imajo pravico do uvedbe izrednih razmer na ozemlju Slovenije le republiški organi, natančneje skupščina Slovenije, in nihče drug.

Kritikom, ki so povsem političnega značaja ter brez vsake strokovne in pravne podlage, je nasledlo tudi predsedstvo Jugoslavije. Sklicalo je izredno sejo, na kateri naj bi razpravljali o predlaganih spremembah Slovenske ustave. Na njej pa naj bi sodelovali tudi predsedniki predsedstev republik in pokrajin. Slovensko predsedstvo je sodelovanje na taki seji odklonilo; sporočilo pa je pripravljenost sodelovanja na morebitnem sestanku predsedstva Jugoslavije, na katerem bi objektivno obravnavali strokovno primerjalno analizo rešitev v ustavah vseh republik in pokrajin Jugoslavije.

Končno je prišlo v sredo 27. septembra do zasedanja Slovenske skupščine. Kljub hudemu pritisku in skoraj proti pričakovanju so bili sprejeti v novo slovensko ustavo vsi zgoraj naštet predlogi, tudi prvi in najvažnejši o pravici samoodločbe, ki vključuje tudi pravico do odcepitve in združevanja. Omilili pa so — dasi niso tudi pri teh dveh določilih v ničemer odstopili — določilo, da morajo zvezni organi na območju Slovenije poslovati le v slovenščini in pa določilo o soglasju uporabe enot JLA (vojaštva).

Po novi ustavi je postal Prešernov smrtni dan, osmi februar, vsakoletni uradni "kulturni praznik", tretji oktober pa uradno priznani "dan slovenske državnosti". Božični dan (25. december), kot smo Slovenci že lansko leto upali in pričakovali, pa je končno postal dela prosti dan.

Ob tem pomembnem zasedanju Slovenske skupščine se je zgodilo celo to, da so navzoči delegati tudi enodušno vstali in zapeli Prešernovo Zdravljico, ki naj bi s tem postala uradna slovenska narodna himna.

Tako je končno spet enkrat slovenski narod res

svobodno odločal ter storil velik korak na poti v demokracijo. Kako se bo stvar razvijala dalje, pa bo pokazala bližnja bodočnost. Nihče Slovencev, naj bo doma ali po svetu, si ne želi, da bi naša rodna domovina postala drugo Kosovo . . .

Naj za konec omenim tole zanimivo dejstvo: Ko je Srbija po svoji volji sprejemala dopolnila k svoji ustavi, so ji zvezne oblasti pomagale s tem, da so poslale tanke na Kosovo. Pri slovenskih dopolnilih pa

bi se kmalu zgodilo isto, a iz nasprotnega vzroka. Ne le, da je jugoslovansko državno predsedstvo pred sprejemom naših dopolnil s svarilom dokazovalo, da so slovenska dopolnila k ustavi protiustavna in nesprejemljiva — nekateri vplivni člani bratskih narodov so naravnost javno zahtevali, naj zvezne oblasti pošljejo tanke v Slovenijo in preprečijo sprejetje dopolnil. Na srečo se to ni zgodilo. In samo Bog daj, da se nikoli ne bi . . .

Vrh
s križem
blizu
Svetih
Višarij

Smo pripravljeni?

SLOVENC smo se morali vedno prilagajati tujim oblastem in narodom. Hvala Bogu, da se bomo zdaj morali navaditi — vsaj upam — še na slovensko demokracijo. Za demokracijo naša povojna generacija ni bila vzgojena. Včasih tožimo, da je bila vsa naša izobrazba prepojena s politiko, vendar smo malo slišali o demokraciji in o človekovih pravicah.

Tudi komunistične države sicer trdijo, da so "demokratske". Zato si pogledajmo temeljna pravila prave demokracije.

Demokracija nam nudi ne le pravico, ampak celo dolžnost, da se vmešavamo v politiko, da vsi skrbimo za medsebojne odnose. Pravico imamo nasprotovati oblastem in preprečiti ukrepe, ki niso v korist večine. Slovenci pa smo rasli v "demokraciji", kjer je bilo politično vmešavanje ljudstva protinarodno in nevarno.

V demokraciji imajo vsi odrasli člani volilno pravico in tudi redne volitve. Sami si izbirajo stranke, ki delajo v njihovo dobro. Demokracija daje pravico večini, da vlada, in manjšini, da nasprotuje. V komunističnih državah pa je partija prišla na oblast tako, da je pobila ali pa vsaj prisilila k molku vse nasprotnike.

Thomas Jefferson je napisal v Deklaraciji neodvisnosti ZDA (1776) med drugim: ". . . vsi ljudje so ustvarjeni enaki in imajo pravico do življenja, svobode in iskanja sreče. Vlada ima samo moč, ki ji jo daje ljudstvo, da zaščiti te pravice. Čim vlada ne vrši več

volje ljudstva, naj ljudstvo izvoli novo vlado, ki bo najbolj ščitila njega varnost in srečo.

V komunističnih državah se je vodstvo držalo nasilno na oblasti, prav do diktatorjeve smrti.

V demokracijah dela oblast v imenu večine za dobro vseh državljanov. Zaveda se namreč, da ne bo izvoljena na naslednjih volitvah, če ne bo vršila volje ljudstva.

V totalitarnem sistemu (v takem so tudi nas vzgajali) pa se oblast drži na stolčkih s pomočjo vojske in policije, ki kaznuje neposlušne državljane. V demokracijah oblast nima pravice nadzorovati sredstva javnega obveščanja, v komunizmu pa smo brali, slišali in videli na televizijskem zaslonu samo tisto, kar je oblast za nas izbrala.

V demokraciji imajo vsi ljudje pravico pripadati katerikoli od številnih strank in organizacij, pa četudi te stranke oz. organizacije nasprotujejo politiki vladajoče stranke. V komunizmu pa si nismo štiri-deset let niti upali vprašati, kje je zakopana pobita opozicija.

Demokracija je osebna svoboda, ki nikogar ne ogroža. Vzgoja za demokracijo se prične že pri otrocih. Vera nas uči: česar sebi ne želiš, tudi drugemu ne stori. Tu učimo že v šoli, da ima vsak otrok pravico zagovarjati svoje prepričanje.

Vsi, vzgojeni v komunistični "demokraciji", se bomo morali na novo učiti demokratičnih temeljev za medsebojne odnose, da se bomo lahko v sožitju združili kot narod.

CILKA ŽAGAR

Zapel je klopotec

JOŽE KRIVEC

"NAJBRŽE ne bom nobenega več naredil!" je vzdihnil Draš in se vrgel na travo pod košato hruško. Oči so mu pa le venomer visele na velikem klopotcu pred hišo. Kup lesa: prevrtanih lat, deščic, tri dolga in široka peresa, ogromen košat rep iz hrastovih in kostanjevih vej.

"Saj ne bo nikjer blizu večjega. Letos bo naš med vsemi prvi!" je vzkliknil sin Lovrek in mazal debele in težke kijce med škarjami, da bi se lažje pregibali. Še na ležišča na stolu, kjer se bo vrtel ogromen gredelj s kijci, ni pozabil.

"Odkar imam to svojo bajto, nismo bili še nobeno leto brez klopotca."

Izza pasu je potegnil zmečkan mehur s tobakom in ga basal v pipo. Odkasljaj se je, privzdignil svojo lesono nogo in se nekoliko okrenil.

"Na drog ga ne bo tako lahko vleči, tega bika. Na zemlji že še gre, po klinih pa je drugače. Človek se mora z eno roko oklepati droga, da ne zdrkne dol. V eni sami roki pa ni toliko moči, da bi goro prevrnil!" se je Lovrek izgovarjal.

"Pje, prinesi vrvi z dil! Ga boste pa potegnili gor. Bo ja še kdo prišel pomagat?"

"O, še preveč jih bo! Po maši sem povedal fantom, da bomo danes klopotec gor devali. Obljubili so, da pridejo pomagat," je razlagal Lovrek.

"Juhu—hu—hu—" je zavriskal nekdo na visokem Hrgačevem griču, ki se je vzpenjal nad hišo in se kopal v popoldanskem soncu vročega avgusta.

Draš in Lovrek sta se ozrla proti vrhu: nekaj fantov in otrok se je gnetlo okrog vkopanega droga za klopotec. Gledali so sem dol proti Hrgačevi hiši.

"Hej, da ne boste grozdja zobali!" je zategnil Lovrek proti njim, da se je odbijal glas doli v grabah. "Dol pridite, boste pomagali!"

Ko se je vrnil z vrvmi iz lojpe, je okrog starega Draša sedela že kopica fantov, otroci pa so se boječe skrivali za deblo debele hruške. Strmeče oči so jim begale po klopotcu. Nobeden se mu ni upal približati.

"Ho! Saj vas je, da bi še kočo lahko prestavili na vrh. Bal sem se že, da se bom moral sam martrati z njim," se je zasmejal Lovrek in prisedel.

"Vsi ga bomo! Tiščali ga bomo ali pa vlekli. Bo že šlo!" so odgovorili.

Glasovi harmonike, ki jo je Lovrek zategnil, so šele preglušili Draševe besede. Zdaj so prisluhnili veseli

muziki, ki jih je kar privzdigovala. Škoda le, da ni bilo nobene dekleline nikjer, da bi zaplesali.

"To, pjebi, malo štruklja vzemite, da boste laže klopotec spravili na vrh!" se je zasmejala Draševa žena in porinila krožnik mednje. Orešnikov Tonč pa je privlekel izza srajce steklenko žganjice.

"Požrite malo, če se vam ne smili! Letos je ne bo," se je zarežal in steklenka je krožila.

Vsak s svojim delom klopotca so se pomikali fantje ob gorici proti vrhu. Deca je skakljala okrog njih in se jim motala pod nogami. Zadnji v vrsti je kreval Draš. Opiral se je na palico. Eden izmed otrok mu je nesel harmoniko.

"Saprament, pjebi, ste nagli!" je dejal in si brisal potno čelo, ko je prisopihal za njimi na vrh. "Vrag naj vas dohaja!"

Dve lestvi so pristonili na drog, drugo proti drugi. Lovrek in Tonč sta se po njih vzbela do vrha. Na vrvi navezan stol klopotca sta vlekla navzgor. Oni spodaj so ga pomagali s koli potiskati. Težek je bil; že sam hrastov stol je meril čez en meter.

"Ej, obrnite ga na drugo stran, bo laže šlo!" je Draš ukazoval.

"Ne da se, kar je rep napoti," je Tonč odvrnil.

Na zadnji klin lestve sta z Lovrekom pokleknili, se vprla na kolena in s težavo dvignila stol nad drog ter ga nataknila nanj.

"Je že gori! Sedi, ko pečena gos!"

Nato sta dvignila še suho kostanjevo desko, gredl s kijci, nazadnje peresa, jih nataknila in dobro pritrdila. In ta velikani je čepel na debelem in dobro podprtem drogu ter samo še čakal, da ga veter požene.

"Poženi ga, poženi, da bomo čuli njegov glas!" so zaregljali ljudje spodaj. Nabrala se jih je kar lepa skupina. Stare mamice so stale bolj ob strani in stiskale nagubane obraze skupaj, mali otročiči so se jih krčevito držali za kikle. Može so obstopili Draša in se čudili, da je naredil takega velikana. Fantje in dekleline so

se hihitali na sépu, deca pa se suvala in ščipala, pa spet strmela v klopotec, da bi slišala njegov glas. Maršikateri je potipal tudi še zelene jagode grozdja.

Klop – klop – klop – – –” so zapeli kijci po zveneči deski. Množica je ostrmela kakor bi slišala skrivnostne glasove. “Klop – klop – klop – – –.”

“A–a–a–ha! Ima pa možat glas. Bolj med nami, starimi, ima mesto,” so možaki modrovali. “Čujte, kako pravi: Ded je babi kapo kupu! Ded je babi kapo kupu! Kapo kupu, kapo kupu...! Ha – ha – ha!” so se možki zakrohotali.

“Baba dedi hlače kupla! Baba dedi hlače kupla! Hlače kupla, hlače kupla!...” je zaregljala ena izmed žensk in vse so z otroki vred prasnile v smeh.

“No, stric Draš, nategnite mehe!” so ga prosili.

“Ej, ta mladina! Samo muziko bi rada imela, pa lušno!” je zadovoljen zategnil in stlačil pipo v žep.

“Ti si tudi hodil svoj čas plesat po veselicah in dekline plavšat,” ga je sivolasi sosed podrezal.

“Tega naš oče nikdar ne priznajo. Pravijo, da niso nikdar na lušno hodili,” se je Lovrek oglasil.

“Ne verjemi mu tega! V mladosti je vsak vroče krvi. Vidimo, da ima tudi že njegov sin dekline rad,” je dal Lovreku pod nos, ker je stal poleg svoje Lizike. “Bog ne daj, da bi že mladina bila mrtva in pusta kot mi stari!”

“En hribček bom kupil,
bom trsje sadil...”

so začele peti dekline. Draš je nategnil harmoniko in jih spremljal. Kakor bi vsul glasov zraven, je brz objela pesem ves hrib. Stari so poltiho in hripavo brundali, deca je s čistimi glasovi predirala izmed ostalih. Vsem pa so se razlili čez obraz odtenki tihe sreče, ki jih je le redko opaziti na blelih obrazih oloških ljudi. Od samega zadovoljstva so jim žarele oči in sonce, ki je oblikovalo ves božji svet naokoli in mehčalo v goricah prve jagode grozdja, je poljubljalo njihov nasmehek.

Pesmi ni hotelo biti konca, kakor da se je utrgal plaz in ga ni mogoče ustaviti. Vrskali so in se pozibavali ob muziki, ki jim jo je delal Draš, invalid z leseno ного.

Klopotec pa svoje vmes “Klop! Klop – klop!”

Pala je noč, mirna brez vetra, ki bi gnal klopotece. V njej so vzkli vsi čari poletja: množica migljajočih zvezd, malo pozneje bo priplavala še luna, poljubila zemljo in zapredla vse božje stvarstvo v srebrn pajčolan. Kakor drobne sinje niti bo prepletal griče med seboj. Oh, murnčki, drobne črne živalce, že z visokim glasom pojo: čri, čri, čri.

Lovrek in Lizika sta ždela na sépu pod klopotcem. Kako je vendar ljubil to dekle iz sosednje viničarije! Prav nič ga ni motila revščina, njeno pridnost in delavnost je cenil nad vse.

“Tole sem ti še hotela povedati. Naš gospod bi radi imeli majerja za posestvo pri Ptujju. Ne bi mogla midva tega prevzeti?” je napol tiho šepetala Lizika in se oklepala njegove roke.

“Misliš, da bi šla od tod in se vzela?” jo je vprašal.

“Zakaj pa ne? Tako lepa prilika se nama nudi le redkokdaj. Pomisli, imela bi dosti zemlje, da bi pripravila kruha in še zaslužek bi bil dober.”

“Dosti zemlje bi že imela, pa niti pedi svoje. Lizika, rekel sem ti že, da ne grem od tod. Vsa zemlja v svetu me ne bo zvabila!” je odločno zatrjeval Lovrek.

“Kako si vendar trdi! Sam pehaš srečo od sebe. Tako rada bi videla, da bi bila sama svoja gospodarja. Tu bova garala še Bog ve koliko let, pa vedno bova na istem. Ali bova kdaj sploh imela kak svoj dom?”

“Ti, drago dekle, prav nič ne čutiš, da je čisto nekaj drugega, če človek čepi le na krpi svoje zemlje, kot pa če je ima na pretek pa ni njegova. Jaz čutim to in ta zemlja, ki sta si jo oče in mati z žulji in z garanjem pridobila, se mi zdi sveta. Oče bi me lahko še z onega sveta preklinjal, če bi jo zapustil in šel drugam. Če je bila nekoč vredna njemu toliko trpljenja in žuljev, pa tudi zame edino prav, da jo bom sprejel iz njegovih rok in živel na njej. Lizika, vi niste nikoli imeli pedi svojega, zato ne čutiš, kako toplo je človeku pri srcu, ko prestopi prag domače hiše. Kako si ti sploh misliš, da bi mogel zapustiti dom? Kako? Oče je invalid, mati izdelana. Kdo neki naj ta dva oskrbi in dela za njiju? Sestra, edino ta še ostane. Naj še njo nekega dne zapelje pot v svet, tedaj bosta stara dva ostala brez vsake pomoči. Ne, na to ni misliti!”

“Niti meni na ljubo ne bi tega storil? Če bi te jaz prosila?”

Pogledala ga je prav od blizu v obraz, ki ga je rdeča lunina svetloba oblila. On pa je zastrmel v klopotec nad seboj in nepremično motril njegove ostre obrise na razsvetljenem nebu. Kaj naj zdaj na to odgovorim? To vprašanje je kot zanka, ki ga duši.

“Ne, Lizika! Tega ne bi storil!” se je naglo odločil. “Preveč sem navezan na ta naš revni dom, v katerem pa je veliko toplote in ljubezni. Če me vsaj malo poskuša razumeti, boš uvidela, da delam prav. Če pa tega ne maraš, pač...”

“No, kaj potem?” je planila vmes in vsa zatrepetala.

“Veš potem mi bo zaradi tebe hudo, čeprav nič proti temu ne bom mogel ukreniti. Poslušaj! Na rokah me je mati prinesla v ta naš revni domek, za katerega sta garala oba in si pritrgovala od ust. Kadar mi oče razlaga, kako je hrepenel po svoji strehi in po mirnem ognjišču pod njo, me objema tista velika ljubezen, pred katero ne morem zapreti svojega srca in ki mi brani, da bi šel kdaj od tod. Ne morem za to, če sem tak.”

Za trenutek je umolknil in se tesneje naslonil k njej. Mehko jo je pobožal po glavi.

"Kaj ne bi bilo lepo, ko bi pod to streho midva ustvarila svoj domek? Saj naša dva ne bosta več dolgo. Potem bo pa dom moj, tako pravijo oče."

"O, bi že bilo lepo živeti v takem domu!" je mehko zašepetala. "Le, če naju bo kdaj doletela ta sreča."

"Morebiti prav kmalu. Če me imaš res zelo rada, boš že čakala name. Čakati na srečo vendar ni tako težko. A odtod ne grem. Očetov naslednik hočem biti!"

"Stori, kakor veš, da bo prav za naju oba. Veš, da te imam rada in bi tudi leta čakala nate, če bi bilo treba. Saj ne silim odtod, le prilika se mi je zdela ugodna," je šepetala.

"Za naju bo vedno še ugodna prilika! – Juhu–hu!"

je zavriskal in brž splezal po drogu navzgor do klopota ter ga pognal.

"Klop – klop – klop – klop. Klop – klop – – –," so udarjali kijci po deski. Zdelo se je, da so drobni črički kakor presenečeni za hip utihnili, ko je zadonel klopotečev glas čez vse gorice okrog in pretrgal sen noči.

"Boš tudi ti vsako leto postavil v najino gorico klopotec?" ga je vprašala Lizika, ki je stala pri klopotečevem drogu in se ga oklepala.

"Bom. V hišo spada dober gospodar, v gorico pa vsako jesen klopotec, pravi moj oče. Tega se bom tudi jaz držal!" je odgovoril in spet z vso silo pognal peresa klopota.

Pred Hrgačevim domom pod vrhom, se je oglasila harmonika. Draš jo je ves srečen nategoval – – –

BOREC za človekove pravice

DANES ljudje mnogo pišemo in govorimo o človekovih pravicah. Mnoge ustanove kot mednarodna organizacija "Amnesty International" ter mednarodna listina o človekovih pravicah pri Združenih narodih dobivajo svoje pomočnike v posameznikih in ustanovah.

Ko je škof Gnidovec stopil na tla sedanje Makedonije in Kosmeta, takih organizacij ni bilo. Makedonija je veljala za Južno Srbijo. Kosmet je zaradi muslimanske večine bil katoličanom nenaklonjen. Verniki albanske narodnosti so se čutili v mnogočem ogrožene. Slovenci, Hrvati in drugi priseljenci so vsak po svoje trpeli zaradi zapostavljanja. Lahko bi rekli, da je v vsem področju Gnidovčeve skopske škofije skoraj

vsak član te ali one narodne skupine, posebej pa vsak katoličan, bil državljan drugega razreda.

NEUSTRAŠEN

Gnidovec je šele po svojem prihodu spoznaval škofijo, ki mu je bila zaupana. Sam jo je v prvih letih svo prepeščil. Navezal je stike s posamezniki in občestvi. Bolelo ga je, da ljudje nimajo dovolj dušnih pastirjev. Bolelo ga je tudi, da niti cerkva nimajo. Takoj je šel na delo: iskal je duhovnike, gradil cerkve in kapele. Toda njegova največja bolečina je bila: zapostavljanje ljudi.

Če bi danes na ozemlju, kjer je zlasti v zadnjih mesecih ozračje tako vroče in napeto, poznali Gnidovca, bi mu morali v Makedoniji in Kosmetu postaviti spomenik. Škof ni bil politik, niti ne teoretik. Bil je le goreč dušni pastir z geslom: VSEM VSE! Kjer je zasledil krivico, je nastopil. Nastopil je proti komandirju vojašnice, ki mu ni dovolil, da bi govoril nemško nemškemu vojaku. Ko so katoličanom vzhodnega obreda stalno nagajali in celo cerkvene ključarje za praznike pozaprlji, je prišel maševat Gnidovec sam. Vsakokrat se je pri krajevnih in skopskih oblasteh pritožil, da se ljudem krati osnovna pravica. Koliko boja je bilo treba, da je postavil cerkev v Bistrenici, ki je postala ena

Božji
služabnik,
škof
dr. Janez
Gnidovec,
ob škofovskem
posvečenju

najtežjih postaj križevega pota škofa Gnidovca.

Ni šel ne mimo Albancev, ne mimo Makedoncev. Z isto pozornostjo je sprejemal Slovence, Hrvate in tako imenovane laramane. Nikogar ni odklonil. Za vse in za vsakega se je boril.

Trikrat je šel h kralju Aleksandru in prosil pomoč, da bi krajevne oblasti poravnale krivico in enakopravno ravnale z ljudmi, pa naj govore kateri koli jezik. Skopje je bilo najbolj internacionalno mesto. Tam je, po prenosu škofijskega sedeža iz Uroševca v Skopje, postal sam osebno nenehni apostol človekovih pravic prav do slehernega človeka. Vsaka drugačna misel je zmota ali celo zlonamerni očitek.

ZGODOVINSKI DOKUMENT

Kar neverjetno je, da je ta vase zaprt človek, ves skromen, navidez plašen, včasih pokazal pogum pravega generala. Najbolj se je to pokazalo ob smrti kralja Aleksandra.

Vojska je hotela napraviti komemoracijo tudi v ka-

toliški stolnici. Škof je sprejel. A na to srečanje z vojsko se je temeljito pripravil. Navadno je svoje govore samo skiciral ali pa še tega ne. Takrat si ga je izpisal. Krasen dokument – ne samo za krepko držo škofa Gnidovca, ampak tudi za tedanje razmere.

V stolnici so se zbrali civilni in vojaški oblastniki, od bana in generalov do nižjih predstavnikov. Gnidovec je pristopil v škofovskem ornatu, z mitro na glavi. Dostojanstveno, brez oklevanja, brez najmanjše poteze plašnosti. Najprej je govoril o zločinu – saj je bil kralj Aleksander žrtev atentata, nato o grehu, o posmrtnem življenju. Vzravnal, s škofovsko palico v roki, je stal pred nabito polno cerkvijo. Nenadoma pa je povzdignil svoj glas, da bi dal poudarek svojim besedam in da bi ga razločno slišali vsi. Med drugimi so kot udarec s kladivom padale tele škofove besede:

“Povsod govore o kraljevi tragediji, o narodnem žalovanju. Poveljujejo ga. A kaj se dogaja? Ta kralj je meni osebno ponovno s svojo kraljevsko besedo zagotovil svobodo in enakopravnost naših vernikov. A kaj se dogaja? Naše vernike zaradi vere preganjajo. Kralj je mrtev. Govorite o ljubezni do kralja, a njegove besede vi, prav vi, ki imate oblast, ne spoštujete. Govorim kot škof te škofije po svoji dolžnosti pred Bogom in ljudmi. Če resnično cenite in spoštujete pokojnega kralja, spoštujte njegove obljube! . . .”

V cerkvi je nastala grobna tišina. Škof je obmolnil, gledal nekam v daljo kot zamaknjen, kot bi s svojim molkom še enkrat protestiral proti vsem krivicam, pa naj so se godile Makedoncem, Albancem, priseljencem. Nato se je mirno obrnil in odšel v zakristijo.

TEMELJ

Sam Gnidovec je povedal, da je njegova dolžnost, da se zavzema za prezirane. Ta dolžnost pa ne izvira iz njegove svojevolje. Temelj človekovih pravic – tako bi božji služabnik Gnidovec povedal danes – je Bog, ki je Oče vseh. Ljudje so ustvarjeni po božji podobi. Na tem temelju grade tudi vse cerkvene ustanove pod naslovom: Pravičnost in mir. Ali ne bi bilo čisto upravičeno, če bi za zavetnika tega dela postavili Gnidovca?

FRANC SODJA

V slovenščini je shranjena vsa skrb in gorečnost naših reformatorjev, ves up in strah Prešernov, vsa šegavost mladega Levstika in grčavost njegovih poznejših let, eleganca Stritarjeva, otožnost Gregorčičeva, borbenost in tišina Cankarjeva, jecljanje Aleksandrova, melodioznost Kettejeva. Strune vseh teh morajo brneti v tebi, ako hočeš slovenski besedi dati vso polnost in sočnost pravega občutja. – OTON ŽUPANČIČ

VEM, da sem spet pozen s poročilom, vendar je bilo zadnje dneve v septembru in prve dneve oktobra pri nas veliko dela. Priprave na Mladinski koncert so vzele ves čas.

Kako je koncert potekal in kakšen je bil njegov uspeh, bo napisal kdo drug. In gotovo bolj kritično kot bi to napravil jaz, ker je bil koncert to leto pač pri nas. Naj pa porabim to priložnost, da se zahvalim vsem adelaidskim rojakom, ki so pomagali pri pripravi na koncert in pri njegovi izvedbi. Posebno bi se rad v imenu skupnosti zahvalil tukajšnjemu Slovenskemu klubu za vsestransko sodelovanje. G. Ivan Cafuta in g. Ivan Sužnik sta bila s strani kluba v našem pripravljalnem odboru ter sta z vso vestnostjo pomagala. Lep dokaz, kaj vse se da v slogi napraviti. Morda bo ravno ta koncert odprl oči, da gotove točke klubskih pravil niso v korist skupnosti, temveč delajo vrzel, ki ni prav nič potrebna. S spremembo bi ta vrzel odpadla, sodelovanje bi bilo brez ovir in bi prineslo naši adelaidski skupnosti samo korist pri kulturnem razvoju.

Seveda je bilo pri pripravi na koncert še veliko drugih sodelavcev. Dr. Stanislav Frank mi je bil v veliko pomoč in ob vsakem času, da je bil tekst pravilno podan. Celigojev Pavel je za to priložnost prišel iz Melbourn domov, da je poskrbel za osvetljavo in ozvočenje. Slavko Ivančič je poskrbel za napis izvirnega mota koncerta – VEDI, DA SI SLOVENSKEGA NARODA DEDIČ! – da je prišel do izraza ter je izstopal iz blejskega motiva zadnje odrske stene. Tudi naša dva koncertna napovedovalca, Rosemary Poklar in dr. Anthony Kreševič, sta bila dobro izbrana, saj sta nastopala zelo sproščeno in vsa nasmejana.

Vsem, ki ste za koncert in na koncertu pomagali, iskrena zahvala. Skoraj bi pozabil omeniti predsednika odbora našega središča, Tonija Jesenka, ki je vzel koncert zelo resno in bil vedno pri roki za vsakršno pomoč.

Tudi pri cerkvi je bilo veliko priprav. Zlasti v soboto, ko je bilo v Adelaidi silno neurje in je bilo treba pripraviti streho za drugi dan, so se Toni Jesenko, Slavko Ivančič in Oto Trost namučili in v nevarnosti so bili, da veter še njih odnese. Kot da se je vse zarotilo proti nam in nam hoče pokvariti nedeljski popoldan. Vendar se je uneslo. Med B. B.Q. za naše goste iz drugih krajev pred odhodom je sicer malo porosilo, a dobra volja je ostala. Kot vsakikrat so naše gosposdinje tudi tokrat poskrbele, da ni zmanjkalo ničesar: napekle so peciva in pripravile solat ter vsega ostalega za nas in naše goste.

Pa tudi v cerkvi pri bogoslužju je bilo prijetno, saj smo imeli priliko slišati kar tri mladinske zборе iz naših verskih središč.

Misli, Oktober 1989

SVETA DRUŽINA

Fr. Janez Tretjak, O. F. M.,
Holy Family Slovene Mission,
51 Young Ave, W. Hindmarsh, S. A., 5007
(P. O. Box 159, Hindmarsh, S. A., 5007)
Tel.: (08) 46 9674

Res prijetno razpoloženje je bilo oba dneva. Ob zahvali adelaidskim rojakom za pomoč in gostoljubnost naj se zahvalim za udeležbo in sodelovanje tudi vsem našim gostom, ki so se potrudili k nam na koncert iz Sydneya in Canberre, Melbourn in Geelonga ter najbrž še od marsikje.

ANTONIJA SUHOR, rojena dne 7. maja 1927 v Dovškem pri Senovem, je umrla med nami 11. septembra letos. Pokojnica je prišla v Avstralijo leta 1953 preko Italije, kjer se je tudi poročila. Zapušča sina z družino. Pokopali smo jo 16. septembra na pokopališču v Dudley Parku, kjer čaka vstajenja že več naših rojakov. Naj počiva v božjem miru, sorodnikom pa naše sožalje ob izgubi.

Skozi ves mesec november, ki je posebej posvečen spominu pokojnih, bo vse petke zvečer sveta maša za pokojne po namenih svojcev. Pred mašo bomo zmolili zanje tudi rožni venec. Prav posebej se bomo pri teh mašah spomnili vseh pokojnih dobrotnikov našega slovenskega misijona. Pričetek bogoslužja teh novembrskih petkov bo ob sedmih zvečer.

Radijska oddaja v priredbi našega verskega središča je vsako sredo zvečer na valovih etnične radijske postaje 5 EBI FM. Oddajo na zadnjo sredo v mesecu prijavljajo in izvajajo mladi. Vabljeni k poslušanju!

P. JANEZ

SV. RAFAEL

Fr. Valerian Jenko, O. F. M.,
Fr. Ciril Božič, O. F. M., /v Box Hillu, Vic./
St. Raphael Slovene Mission,
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P. O. Box 280, Merrylands, N. S. W., 2160)
Telefon: (02) 637 7147

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael Convent,
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon: (02) 682 5478

PO ŠTIRIH MESECIH spet sedim za pisalnim strojem in tipkam za oktobrsko številko. Ko prebiram poročila našega sydneyjskega središča izpod peresa p. Cirila v zadnjih treh številkah, se kar ne morem načuditi živahnemu udejstvovanju pri Sv. Rafaelu v Veselevem. (Tako je pokojni p. Bernard imenoval v slovenščini Merrylands.) Ko smo začeli z obnovo cerkvene strehe, je to delo očitno kar sprožilo verižno akcijo, katere se je p. Ciril s številnimi pomočniki in dobrotniki lotil s tako vnemo. Res, notranjščina naše cerkve je dobila popolnoma novo podobo, ki te takoj ob vstopu navda z veseljem. Bog povni vsem, ki ste s svojim delom ali darom k temu pripomogli! Tu se je spet pokazalo, kaj zmore skupnost, ki se pod večjim vodstvom in organizacijo za nekaj zavzame.

P. Ciril bo gotovo potreboval vsaj nekaj počitka, predno se bo intenzivno posvetil podiplomskemu študiju, ki zahteva od njega v teku enega leta pripravo dvajsetih akademskih nalog. Nekaj dni po našem zganjanju je odpotoval v Melbourne, kjer je njegov naslov za približno eno leto: **St. Paschal College, 90 Albion Road (ali P. O. Box 79), BOX HILL, Vic. 3128.** Vsi mu želimo pri študiju obilo božjega blagoslova. In naj omenim še to, da bo del njegovega študija tudi raziskavanje dušnopastirskega dela med avstralskimi Slovenci od početkov do danes. Seveda se bo moral pri tem lotiti tudi vprašanja tukajšnjega naseljevanja Slovencev na splošno. To polje naše izseljenske zgodovine je še dokaj neraziskano. Imamo le delne poskuse s članki, ki so bili objavljeni v raznih časopisih, revijah, koledarjih in zbornikih.

KAKO JE BILO DOMA, me sprašujejo rojaki vseprek, odkar sem se vrnil z dopusta. Moram reči, da ni bil samo dopust in obisk ostarele mame, ampak sem se tudi udeležil provincialnega kapitlja, na kate-

rem sem zastopal našo skupino patrov, ki delujemo v Avstraliji. Kapitelj je bil na Brezjah in je trajal ves prvi teden junija. Nato sem se udeležil tudi duhovnih vaj v Nazarih v Savinjski dolini. V teku počitnic sem obiskal vse znane božje poti v domovini: Brezje (večkrat), Ptujsko goro, Sveto goro, Višarje, Gospo sveto . . . , pa tudi Medjugorje, kamor se še vedno zgirjajo množice iz celega sveta. Na nekaterih omenjenih krajih sem imel priliko maševati za naše avstralske rojake, povsod pa sem prosil Marijo, da bi nam izposila zvestobo veri in našim narodnim svetinjam.

Moja mama je kljub visoki starosti telesno prilično še kar pri moči, le sluh in spomin ji zelo pešata. Za vse rojake tukaj mi je izročila lepe pozdrave. Dvakrat sem maševal v njeni sobi, ker ne more več v cerkev k maši.

V domovini sem srečal vse naše škofe, razen škofa Krambergerja, ki je bil ob mojem obisku Maribora na dopustu). Prav vsi vas pozdravljajo, zlasti vse iz svoje škofije. Pozdrave vsem je naročil tudi naš pater provincial dr. Mihael Vovk, ki je bil na predstojniško mesto izvoljen še za tri leta.

Bogu hvala za vsa lepa doživetja v domovini. Hvaležen sem vsem, ki ste mi dopust omogočili. Zahvala p. Cirilu, ki je v času moje odsotnosti skrbel za sydneyjsko versko središče ter je ob pomoči p. Bernarda, s. Francke in naših dobrih pomagačev izvedel obnovitvena dela.

MOLITVENA SREČANJA imamo pri Sv. Rafaelu vsak četrtek ob 10.30 dopoldne in trajajo 45 minut. Hvalevredno je, da je prišla ideja od rojakov samih. Gotovo je bil na delu Sveti Duh, ki navdihuje in spodbuja. Menda ni treba posebej poudarjati, kako je molitev potrebna za sleherno skupnost in slehernega posameznika. Prav je, da v tem času, ko se rojaki v domovini potegujejo za narodne pravice, še posebej molimo zanje. Pa seveda tudi za to, da bi se nasprotni duhovi pomirili in bi zavladali pravica, mir, strpnost in sožitje. — Lepo ste torej vabljeni k tem srečanjem.

ŽEGNANJE in ZAKONSKE JUBILEJE smo letos posebno slovesno praznovali. Ob tej priliki smo se Bogu in dobrotnikom zahvalili za vsa opravljena obnovitvena dela, ko je notranjščina cerkve zablestela v novi obleki. Tedaj sem se spomnil besed iz Razodetja sv. Janeza, kjer pravi: "In videl sem sveto mesto, novi Jeruzalem, priti z neba od Boga, pripravljeno kakor nevesta, ozaljšana za svojega ženina. In slišal sem govoriti močan glas s prestola: 'Glej, prebivališče Boga med ljudmi, prebival bo z njimi; in oni bodo njegovo ljudstvo in Bog sam bo med njimi.'" (Raz 21, 2-3). Že v petek 22. septembra je bila duhovna priprava na naš praznik. Maševal in pridigal je p. Tone iz Melbourne in svoj govor nanizal na temo, kako ima človek že od

pradavnine težnjo imeti božanstvo v svoji sredi in zato tudi gradi svetišča. — Naslednji dan, v soboto, smo imeli v naši sredi kar tri goste: krajevnega škofa Beda, avstralskega provinciala p. Maurica ter njegovega vikarja p. Daniela. Somaševanje je vodil škof. Z ozirom na obnovljeno notranjščino cerkve je omenil, da se človek veseli vsake nove stvari; vsaka pomeni nov začetek in nas navdaja s svežino. — Po maši je bila v dvorani akademija z naslovom "Tebi, Slovenija". Najprej so na platno zaživele skioptične slike iz naše domovine, vmes pa sta izmenoma prepevala pevska zbor "Lipa" in "Triglav". Nato so nastopili še naš mešani zbor, moški zbor kluba "Planica" iz Wollongonga in tamkajšnji mladinski zbor "Zlati glas". Med sporedom so posamezne točke povezovali p. Ciril, s. Francka, Danica Petrič in Olga Gomboc.

Na nedeljo žegnanja (24. sept.) je bil glavni mašnik p. provincial, ki je tudi pridigal. Med mašo pa so obnovili zakonske obljube naslednji pari: Jože in Roza Kavaš (35 let), Angelo in Marija Deskovič (30 let), Martin in Ljerk Berkopec (25 let), Janko in Luba Robar (25 let), Ivan in Ljubica Sušanj (25 let), Jože in Danica Petrič (15 let) ter Ivan in Marinka Rudolf (15 let). Tem in še drugim parom, ki letos slavijo obletnice, iskreno čestitamo ter jim želimo še veliko let lepega zakonskega življenja!

Oba dneva — v soboto in nedeljo — je pri maši prepeval naš mešani zbor pod taktirko sestre Francke in ob orgelski spremljavi Starihove Miriam, v soboto pa je nekaj orgelskih motetov spremljal na trobento tudi Martin Blissing.

Po nedeljski žegnanjski slovesnosti je bil v dvorani tudi že kar tradicionalni piknik. Postrežbo je imela na skrbi tretja delovna skupina, za B-B-Q pa so skrbeli Švabovi bratje.

VSI SVETI — v sredo 1. novembra — so zapovedan praznik. Pri nas bo praznična maša ob sedmih zvečer. Naslednji dan, dan spomina rajnih, pa bo maša ob sedmih zjutraj in ob sedmih zvečer.

MAŠA NA POKOPALIŠČU (na našem starem delu) bo tudi letos na prvo novembrsko nedeljo, 5. nov., in sicer dopoldne ob desetih. Po maši bo blagoslov grobov na starem in novem delu. Svoje pokojnih naprošamo, naj poskrbe, da bodo grobovi lepo urejeni.

Naj spet omenim, da pri naraščanju nagrobnih spomenikov uporabljate čim bolj preproste oblike. Tako je manj možnosti za poškodbe po brezvestnih vandalih, ki od časa do časa zaidejo tudi med naše grobove.

Zaradi maše na pokopališču bo tisto nedeljsko dopoldne maša pri Sv. Rafaelu samo ob osmih.

ŽEGNANJE V FIGTREE bomo praznovali v nedeljo 5. novembra s slovesno službo božjo ob dveh popoldne. Sledil bo v dvorani spored in piknik. Naj

bi se rojaki iz Wollongonga in okolice v lepem številu odzvali temu vabilu.

Redna služba božja bo v Figtree 12. in 26. novembra.

CANBERRA ima slovensko mašo v Red Hillu v nedeljo 19. novembra ob šestih zvečer. Pred mašo prilika za zakrament sprave.

NEWCASTLE pride spet na vrsto za slovensko službo božjo v nedeljo 29. oktobra ob šestih zvečer v Hamiltonu. Pred mašo prilika za spoved, po maši pa srečanje ob čaju v dvorani.

SREČANJE UPOKOJENCEV IN BOLNIH bomo imeli pri nas v Merrylandsu v četrtek 2. novembra z začetkom ob pol enajstih dopoldne. Pridite, da boste nekaj uric preživeli skupaj, se po domače pogovorili in bolje spoznali med seboj! Če potrebujete prevoz, nam sporočite na cerkveno številko 637-7147, ali pa organizatorici dneva, gospe Danici Petrič, na številko 688-1019.

POROKE — Silvio Danny Pahor, iz Cabramatte, NSW, sin Jožeta in Milke r. Federucci, ter Marguerite Carla Tosello, Kemps Creek, NSW, hčerka Antonija in Sare r. Stebbeings. Priči sta bila Mario Mazzeo in Louise Ida Debiasi. — Merrylands, med poročno mašo 22. septembra 1989.

Anton Brodnik - Cajnar, Dapto, NSW, sin Alojzija in Barbare r. Rajk, rojen v Novem mestu, krščen v Metliki, in Karen Leaslie Murphy, Auburn, NSW, hči Ronald in Helene r. Henderson. Priči sta bila Joseph Louis Brodnik in Kim Paton. Wollongongški škof je dal spregled od predpisane katoliške oblike poroke, da sta si tako obljubila zakonsko zvestobo v anglikanski cerkvi sv. Tomaža apostola v Auburnu. Poročal je Rev. Jack Richards, p. Valerijan pa je bil prisoten in je dal poročnemu paru svoj blagoslov.

Obema paroma naše čestitke. Naj novoporočence spremlja božji blagoslov!

NAŠI POKOJNI — Dne 6. septembra je pri Sv. Juri ob Pesnici umrl TONI BÖHM. Pokojnik je bil rojen 4. marca 1931 prav tam. V Avstralijo je prišel preko Avstrije leta 1951 na ladji Marconi in najprej živel v Geelongu v Viktoriji. Poročen je bil z zdaj že pokojno Traudi r. Svenšek. Leta 1956 ali leto kasneje se je Toni preselil v Sydney ter najprej živel v Redfern, nazadnje pa v Rockdale. Zaposlen je bil pri podjetju Otis, ki izdeluje dvigala. Že precej časa se je mučil z rakovim obolenjem ter iskal zdravniške pomoči. Letos 20. julija se je v St. George's Hospitalu, Kogarah, s svetimi zakramenti pripravil na večnost. Zaželel si je domov in je res odpotoval, četudi že zelo slab in na bolniškem vozičku. Ni nas presenetila novica, da je bolezen napredovala in bolnik ni dolgo užival domo-

vine. Pokopali so ga v Mariboru. Zapušča ostarelega očeta, ki je v domu ostarelih v Mariboru, dve sestri in brata.

V soboto 9. septembra je v Concord Hospital-u v Sydneyu umrla **MARIJA KENDA**, hčerka Andreja in Roze r. Brnjek. Rojena je bila 21. septembra 1921 v Volčanskih Rutah, okraj Tolmin. V Avstralijo je prišla pred 29. leti. Ostala je samska ter je ves čas živela pri svoji sestri Katarini Močilnik. Najprej so stanovali v Newtownu, sedaj pa v Punchbowl, a del tega predmestja je zdaj dobilo ime Roselands. Pokojnica je bila globokoverna žena ter je rada prihajala v našo cerkev, če je le dobila prevoz, drugače pa je obiskovala mašo v domači fari. Pred tremi meseci so ji nenadoma odpovedale ledvice. Ves ta čas je preživela v bolnišnici, kjer je zdaj tudi umrla. Pogrebna maša je bila v farni cerkvi Regina Coeli, Beverly Hills, v sredo 13. septembra, pokopana pa je na novem delu našega pokopališča v Roockwoodu. Pokojnica zapušča tu sestro Katarino Močilnik, v Kanadi pa brata Jožefa.

O pokojnem rojaku **ANTONU ŽUŽKU** boste brali med pismi bralcev, v rubriki Križem avstralske Slovenije v tej številki. Komaj pred nekaj meseci se je preselil iz Tasmanije v Canberro in bil lastnik Fish & Chips lokala. Nenadoma je zbolel, moral na operacijo ledvic in kmalu podlegel. Pokojnik je bil po naravi vesel človek in vedno pripravljen pomagati, zato so ga imeli radi in ga spoštovali vsi, ki so ga poznali. Na novem canberrskem pokopališču Gungahlin, okraj Mitchell, je našel svoj zadnji domek na zemlji.

V ponedeljek 18. septembra je v Woden Valley bolnišnici (Canberra, A.C.T.) sklenil svoje zemeljsko živ-

ljenje po daljši hudi bolezni **IVAN URH**. Po rodu je iz Spodnjih Pirnič, rojen pa je bil v ljubljanski poročnišnici 11. septembra 1921. Očetu je bilo menda ime Ivan, mama pa je bila Ana r. Pogačar. V Avstralijo je prišel pokojnik v aprilu 1951. Najprej je bil po pogodbi zaposlen na železnici v Singletonu, nato je prišel v Canberro ter tam živel do smrti. Dne 19. junija 1954 se je v stolnici sv. Krištofa poročil z Vero Kos, po rodu iz Osijeka. Poleg nje zdaj zapušča tudi hčerki Ingrid in Lindo, v domovini pa še brata Jožefa in sestro Anico por. Arhar.

Ivan je v dolgih mesecih bolezni vdano prenašal svoje trpljenje. Večkrat je prejemal sveto obhajilo, 1. septembra pa mu je duhovnik podelil sveto maziljenje in sveto popotnico. Tako je res lepo pripravljen odšel s tega sveta. — Pogrebna maša je bila opravljena v četrtek 21. septembra v isti cerkvi, kjer se je Ivan svoj čas poročil. Sledil je pogreb na canberrsko pokopališče Gungahlin.

Pokojnik je bil praktičen katoličan in je redno obiskoval službo božjo. V svoji krajevni župniji je bil vedno na razpolago za vsako potrebno pomoč. Bil je redno udeležen pri mesečni slovenski maši in je navadno bral tudi prvo berilo. Bil je tudi dolgoletni član canberrskega Slovenskega društva in večkratni predsednik.

Svojcem naših novih pokojnih izrekamo iskreno sožalje. Izgubo dragih naj jim dobri Bog nadomesti z darovi svoje ljubezni. Pokojnih se spomnimo v svojih molitvah, zlasti pri sveti maši. Naj jih Gospod sprejme v svoj mir, nam pa poživi trdno upanje v večno življenje in snidenje z vsemi, ki so šli pred nami.

P. VALERIJA

Prenovljena notranjost cerkve našega sydneyškega verskega središča sv. Rafaela nas še bolj pritegne s toplino domačnosti

MLADINSKI KONCERT 1989

PETNAJSTI MLADINSKI KONCERT v priredbi slovenskih verskih središč v Avstraliji je bil letos v soboto, 7. oktobra, ob šestih zvečer v dvorani slovenskega kluba v Adelaidi. Kar živi naš rod v izseljenstvu, je številka petnajst lahko že tudi jubilejna. Če se spomnim, da smo lani v Sydneyu obhajali deseto obletnico slovenske mature prav glasno. In še nekaj mi govori ta jubilej, kar ponavadi naši tukajšnji in domači poročevalci, ki poročajo o Avstraliji, radi zamolčijo: da so tudi v organizirani skrbi za mladi slovenski rod duhovniki prvi nekaj storili. Saj človek ne išče priznanj, le resnico bi rad povedal in tudi slišal.

Z vsem ponosom lahko torej zapišem, da je bil petnajsti koncert slovenske mladine v Avstraliji res jubilejen, čeprav tega v naši slovenski skromnosti ni nikjer nihče omenil. V Adelaido smo prišli iz različnih krajev: iz Melbourn trije avtobusi (dva iz verskega središča in dva od društva Planica), avtobus iz Canberre ter večji avtobus iz Sydneya. Tako smo lepo in prostorno dvorano slovenskega kluba v Adelaidi skupaj s številnimi rojaki-domačini povsem napolnili.

Dvorana je bila lepo okrašena, na ozadju odra je jadral Blejski otok v razkošnih barvah jeseni, vrhovi planin pa so bili že zameteni s prvim snegom. Otroci avdio-vizualne dobe so z močnimi in raznobarnimi žarometi osvetljevali dogajanje na odru. Na levi zgornji strani je napis, vpleten v slovenske barve, sporočal geslo tega večera: VEDI, DA SI SLOVENSKEGA NARODA DEDIČ!

Povezovalca sporeda, Rosemary Poklar (slovensko) in dr. Anthony Kreševič (angleško) sta pozdravila rojake in vse navzoče, po imenu pa predstavnike političnega življenja (zastopnika Premierja Južne Avstralije, opozicije, etnične komisije in županje).

Koncert se je pričel z nastopom Glasnikov, mladinskega pevskega zbora verskega središča v Melbournu (Paul Bogovič, Tony Bogovič, Barbara Brožič, Mark Brožič, Richard Butkeraitis, Mark Cek, Igor Denša, Ivan Gjerek, Tanja Grilj, Simon Grilj, Sonja Horvat, Cindy Jerič, Evelin Kojc, Anita Krenoš, Tanja Kutin, Wendy Lenarčič, Lidija Lenko, Tony Lenko, Sonja Rotar, Julie Rozman, Barbara Smrdel, Phyllis Zver, John Žnidaršič in Joe Žugič. Spremljava na orgle

Lenti Lenko). Najprej so zapeli pesem **Preko sveta se vije dolga pot** v Gačnikovi priredbi in nato narodno **Čuk se je oženil**. Potem pa je stopila k mikrofону voditeljica zbora **Katarina Vrisk** in se zahvalila **patru Tonetu Gorjupu** za njegovo delo pri Glasnikih. Izročila mu je v imenu Glasnikov darilo, ki naj ga spominja na delo v Avstraliji. Želji za njegovo srečno vrnitev v Slovenijo je bilo pridruženo upanje na ponovno srečanje. Ob spremljavi Lenka Lentija je zbor zapel še tretjo pesem, tokrat angleško Johna Lennona: **Imagine**.

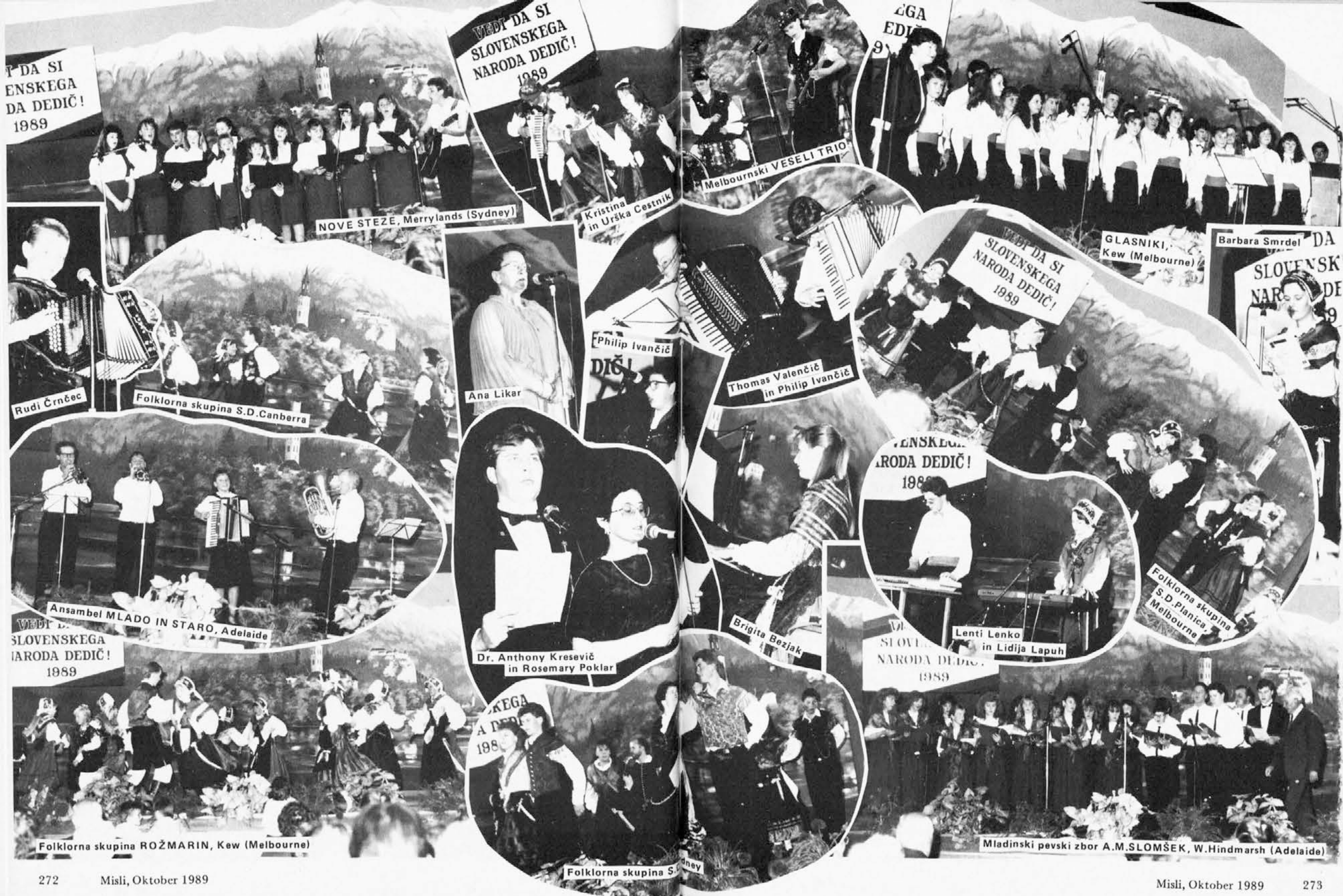
Philip Ivančič iz Adelaide nam je povedal pesem Antona Aškercarja **Svetinja**. Kot neki odmev so me zadevale besede: "Hranim ljubezen, svetinjo neizmerno — za dom in slovenski naš rod!"

Slovensko društvo Sydney ima lepo mladinsko folklorno skupino in šest parov je prišlo na letošnji mladinski koncert: **Maryane Brožič, Dennis Cesar, Sonja Cesar, Olga Gomboc, Carmen Lah, Jožica Modrijančič, Alex Slatinšek, Mark Slatinšek, Richard Slatinšek, Peter Šarkan, Adrijan Tomšič in Lolita Žizek**. Ob spremljavi harmonikarja **Rudija Črnčeca** so zaplesali nekaj gorenjskih narodnih plesov.

Brigita Bezjak iz Canberre postaja res virtuos na klavirju. Zaigrala nam je **Kadar boš ti vandrat šel, Gozdič je že zelen in Nocturne in B^b** Johna Fielda. Čeprav verjetno ne pozna besedila druge pesmi, jo je vendarle zaigrala v vsej njeni melanholiji.

Ko je nastopila **Lidija Lapuh** iz Melbourn, se je zunaj zdijala nevihta. Močan veter in dež sta bila svojevrstna spremljava deklici, ko je igrala na orgle in pela narodno **Oj, moj preljubi dom**, nato pa s Slakovo pesmijo **Ej, prijatelj!** vabila v vinski hram na sladko kapljico. Lidijo poznam kot dobro deklamatoriko, sedaj pa nam je dokazala, da je tudi dobra organistinja in pevka.

Folklorna skupina Slovenskega društva Planica iz Melbourn je bila zares mladostna. Sestavljajo jo: **Richard Butkeraitis, Wendy Lenarčič, Lidija Lenko, Tony Lenko, Sonja Mohorovičič, Suzy Peklar, Philip Pintar, Lidija Povel, Tanja Radešič, Sonja Rotar, David Rozman, Julie Rozman, Andrej Smrdel, Robert Smrdel, Andrej Toplak, Stephen Toplak**. Prav prijetno sta delovala dva najmlajša para skupine. Zaplesali

so nam Štajerš, Mlinček, Špegu, Cel dan kačo zvijati. V plesu "Mlinček" smo kar zaslišali, kako "mlinček ropoče in voda šumlja", zato smo jih že med plesom nagradili z aplavzom. Skupino vodita Meta Lenarčič in Tilka Lenko.

Mladinski zbor verskega središča v Sydneyu je prišel na koncert z novim imenom: NOVE STEZE. Zbor vodi sposobna in skromna Marjeti Bolko, ki ga tudi spremlja na kitaro. S sestro Francko Žižek sta iz nevelikega števila glasov (Irena Bolko, Julie Brcar, Michelle Brcar, Natalie Brcar, Sonja Cesar, Carmen Lah, Veronika Lah, Karel Lukežič, Vesna Lukežič, Denise Matuš, Irma Vrečič) izvalili močne in izpiljene glasove, ki so nam odpeli pesmi *Brat sonce*, *sestra luna* ter angleško *Downtown* (Petula/Clarke).

Ce bo mladi ansambel, melbournski Veseli trio, s pevkama ostal skupaj, se bo viktorijsko središče lahko ponašalo z izvrstno glasbeno skupino. S svojim igranjem (Tony Bogovič — harmonika, Paul Bogovič — kitaro, Joe Žugič — bobni) in petjem (sestrici Kristina in Urška Cestnik sta zares fletni!) so nas kar razživel. Predstavili so tri Avsenikove: polko *Vlak drvi*, valček *Rezka* in spet polko *Striček Janez*.

Barbara Smrdel iz Melbournea je podala del črtice Ivana Cankarja, *Raj pod Triglavom*. "O, domovina, ko te je Bog ustvaril, te je blagoslovil z obema rokama in rekel: Tu bodo živeli veseli ljudje!". . . Kako toplo zvene te Cankarjeve besede in kako radi poslušamo ta slavošpev rodni zemlji!

Da je med našimi mladimi res veliko zanimanja za folklorne plesne, smo se ta večer lahko prepričali. Iz Melbournea sta bili kar dve skupini. Folklorno skupino Rožmarin v tamkajšnjem verskem središču vodi sestra Petra Kropich. Osem mladih parov (Anne Birs, Barbara Brožič, Simon Grilj, Tanja Grilj, Diane Iglič, Lidija Iglič, Majdi Iglič, Paul Iglič, Anita Krenoš, Tanja Kutin, Belinda Marn, Barbara Smrdel, Monika Zrimšek, Phillis Zver, Johnny Žnidaršič, Joe Žugič) nam je zaplesalo sledeče stare plesne: *Ovsetni Štajerš*, *Kovtre šivat*, *Vrečo šivat*, *Potovčko* in *Mrzulini*.

V duetu sta na harmoniki zaigrala Thomas Valenčič in Philip Ivančič, oba Adelaidčana, polko *Let's Dance* (Bill Palmer — Bill Hughes). Napovedovalka ju je predstavila z meni nerazumljivimi besedami: "Philip in Thomas, pokažite se nam v svojem kontrastu veličine!" Kontrast veličine — le kaj naj bi to bilo? Šele ko sta odigrala in vstala za priklon, sem uvidel "kontrast veličine": Thomas velik in močan, Philip nizek in drobčkan. Igrala pa sta v harmoniji.

Lidija Lapuh in Lenti Lenko sta nam v duetu na keyboards zaigrala Slakovo *Triglav* in pa *Venček narodnih*. Tu sem ujel meni nekaj znanih melodij in se spomnil besedila. Tudi: "Vsak naj propade, kdor rod svoj taji; še zemlja ne bo pila njegove krvi. . ."

Ansambel Mlado in staro (dva mlada: Nataša Konestabo — harmonika, Joško Konestabo — trobenta; dva starejša: Mario Paluza — trobenta, Viktor Konestabo — bariton) iz Adelaide je zaigral Avsenikovi Na Golici in Slovenski valček. Igrali so navdušeno in veselo, še posebej je v igranju na harmoniko vidno uživala Nataša.

Philip Ivančič je tokrat nastopil "brez kontrasta". Iz svoje harmonike nam je izvaljal "donavske valove": izvajal je *Danube wave* Antonia Rosanova.

Rudi Čmčec iz Sydneya je s svojo diatonično harmoniko zares "vžgal". S svojim prijaznim nasmehom in odličnim igranjem je pozivljaval v nas *Deželico sonca* in *grozdja*, v poigravanju z basi na *Moji harmoniki* in *Kaj mi mar* — vse Slakove.

Na vrsti je bil še en nastop folklorne skupine društva Planica iz Melbournea. Pa se je nekaj zataknilo (morda niso našli metle za ples Metlar), zato je sledil nastop Thomasa Valenčiča. Na harmoniko nam je zaigral Beethovnovno *Für Elise*.

Iz Canberre je prišla na mladinski koncert letos folklorna skupina tamkajšnjega Slovensko - avstralskega društva. Ne več tako mladi mladinci so se pod direktivo mlade učiteljice Brigite Osolnik dobro naučili plesat prekmurske in gorenjske plesne. Ob ne najboljšem glasbenem posnetku so nam jih vestno odplesali Brigita Bezjak, Edi Čulek, Franc Čulek, John Falež, Kristina Hebar, Lois Kavaš, Damien Kobal, Sue Smrdel, Danica Sovdat, Maria Valenci, Anita Wick.

Cerkvena pevka iz Adelaide, gospa Ana Likar, je zapela Gregorčičevo pesem *Siromak*. Njen nastop na mladinskem koncertu je napovedovalka sporeda utemeljila takole: "Ta pesem na našem koncertu ima namen, da bi našim mladim tudi take pesmi posredovali in s tem bogatili našo tradicijo."

Folklorna skupina melbournske Planice je svoj drugi nastop začela s plesom *Najkatoliš* in nadaljevala s *Pes pa nima repa več*. V sklopu različnih plesov sta bila nekaj novega valček *Priklon* in pa polka *Metlar*.

Zaključno točko 15. mladinskega koncerta, dvajseto po vrsti, so tokrat pripravili domačini Adelaidčani. Nekdanji pevci mladinskega zbora Anton Martin Slomšek so stopili skupaj in njihov pevovodja Jože Šterbenc jih je, kot vedno poprej, izvrstno pripravil za nastop. Nastopili so Sonja Bordon, David Dodič, Sonja Dodič, Slava Graziano, Julie Ivančič, Marica Ivančič, Olgica Ivančič, Philip Ivančič, Robert Katern, dr. Anthony Kresevič, Nives Kresevič, Silvana Kresevič, Silvana Poklar, William Puž, Louisa Rant, Elizabeth Sužnik, Sonja Valenčič, Thomas Valenčič. Zapeli pa so *Sveti* (Bortjansky), *Venite moje rožice* (Jože Šterbenc), *Pisemce* (Peter Jereb) in belokranjsko *Baba ide na gosti* (Pavel Rančigaj).

Predsednik odbora verskega središča sv. Družine v Adelaidi, gospod Tone Jesenko, je izrekel ob koncu zahvalo ter podelil priznanja vsem nastopajočim. Besedo zahvale in občudovanja so izrekli še pater Janez Tretjak, dalje predstavnik premierja Južne Avstralije in predstavnik opozicije. Sledila je okusna večerja in zabava s plesom ob zvokih fantov Lero. In bila je že nedelja, ko smo zaključili prijetni večer.

To nedeljo smo se kljub kasnemu počitku ob deseti dopoldne zbrali kot ena družina v adelaidski slovenski cerkvi sv. Družine. Po lepem obhajanju evharistične daritve so nam adelaidski rojaki pripravili še BBQ. Tako smo okrepljeni – duhovno in telesno – odšli na ceste, ki so nas popeljale na naše raztresene domove. A kjer koli že smo, povsod bomo negovali in ohranjali dediščino slovenskega naroda.

P. CIRIL

EGA
IDIČ!

Po podelitvi priznanj nastopajočim sta spregovorila tudi zastopnik premierja S.A. in zastopnik opozicije

VSAK MLAD ČLOVEK pride v določeno obdobje, ko se mu zazdi, da se ni vredno mučiti za stvari, za katere so se gnali njegovi starši. Začuti, da drugo okolje, v katerem živi, zahteva od njega hojo proti drugačnim ciljem, da je preteklost starega rodu pač preteklost, v kateri je stari rod obstal in ne more na nova pota. Mladi pa ima svoja pota in svoje cilje.

Je to huda skušnjava in na žalost so primeri, ko se mladi trgajo iz slovenskega občestva in se kot drobci utapljajo v tujem morju. Zavest, da so vendar z drobnimi koreninicami pripeti na zemljo, iz katere so izšli njih starši, zgineva, čez čas vstane le zdaj pa zdaj še kak spomin, dokler tudi ta ne ugasne.

Težko in bridko je vsako umiranje in najbridkejšje je narodovo. To je duhovna smrt, umiranje tistega, kar ožarja vsak narod s posebno lučjo.

Narod brez mladih duhovnih sil je osivel narod, je starec, ki gleda samo še v preteklost, ker je bodočnost temna.

Edina pot, da se ognete skušnjavi, ki sem jo omenil, je zavest, da domovina ni samo na domačih tleh, temveč povsod, kjer slovenski človek živi. So meje, so morja, ki nas ločujejo, toda vsa ta zemlja, ki nas nosi, je v globinah celota, nad žarečim središčem so plasti, na katerih živimo, in pod oceani so trdni mostovi, ki nas vežejo.

Duha imamo, ki v hipu lahko preleti tisoče in tisoče kilometrov, ki lahko v hipu obkroži ves svet. Nismo kakor svetloba strašno oddaljenih zvezd, ki potrebuje leta, da doseže zemljo. Glejte, dragi moji, če boste v sebi začutili, da je vsak izmed vas domovina zase, da je domovina v vsakem, ki slovensko čuti, tedaj boste dovolj močni, da vas skušnjava, ki sem jo omenil, ne zmagaja.

KAREL MAUSER

BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU
ZA NAŠE "MISLI":

\$300.— N. & M. Krajc; \$42.— Lubi Pirnat, dr. Mihael Colja; \$38.— Tatjana Tee; \$22.— Vincent Rep, Yolanda Frank; \$19.— Jožica Jurin; \$12.— Stanislav Mersel, Irena Renko, Mihaela Semelbauer, Ignac Feldin, Stanko Vatovec, Angel Juriševič, Janika Rutherford, Janez Lah; \$9.— Maks Furlan, Martina Majer; \$7.— Johan Pristov; \$5.— Jože Gosak, Olga Antolovich; \$4.— Jože Soba; \$3.— Maria Holz, Rudi Žele; \$2.90 Ivan Maurice; \$2.— Angela Biščan, Julka Pavlič, Zlata Agrež; \$1.— Ivan Skok.

NAŠIM POSINOVLJENIM
AFRIŠKIM MISIJONARJEM:
\$10.— Marija Oražem (za lačne).

MATERI TEREZIJI
ZA NJENE LAČNE SIROTE:
\$40.— N. N.; \$10.— Jože Gosak.

ZA BARAGOVO ZADEVO:
\$50.— N. N.

DOBROTNIKOM
BOG STOTERO POVRNI!

PIRAN je slikovito obmorsko mesto na skrajnem zahodnem rtu Koprškega primorja.

Premakljivi svečnik

(23.)

"Vi ste trd oreh. Toda razumem vas, saj ste imeli veliko stikov z duhovniki."

"Odkod pa vi to veste?"

"Svet je majhen. Posebno naš slovenski. Vse se zve."

"Imela sem, da. In ni mi žal. V mnogih pogovorih z njimi so se moji nazori, verski namreč, zbistrili."

"Pa ni bilo nekoliko preveč teh stikov? Nekdo je menda moral zaradi vas proč."

"Ne zaradi mene, vsaj ne samo zaradi mene."

"Vidite, tudi to vas bremeni. Če otroci zvedo, da je njihova učiteljica hodila s kaplanom, boste izgubili ves ugled pri njih. Preteklosti ni mogoče izbrisati, zato si ne delajte še večjih težav s temi mašami. Zaklepetala sva se, jaz moram iti."

Zdravko je poslušal, da mu je Jasna povedala svoje težave do konca.

"Kaj pa potem? Si se prestrašila kakor toliko drugih in si prenehala hoditi v cerkev?"

"Niti najmanj. Hodila sem k maši še naprej. Nihče na šoli ni tega več omenjal, toda čutila sem, kako sem odveč. Kmalu po tem nobena kolegica ni hotela sprejeti nobene usluge od mene. Ko je bilo treba katero nadomestovati, sem se ponudila, toda rekle so, da bodo potem že rajši same opravile, ali pa so rekle, da ne utegnem, ker bi sicer v cerkev zamudila."

"Ti je bilo zelo mučno?"

"Bilo, seveda. Samo dve kolegici izmed dvanajstčlanskega učiteljskega zbora sta se tu in tam poignili zame, toda to je bilo samo še hujše, kajti ravnatelj mi je očital, da sem kriva razdora na šoli."

"Vsi smo držali skupaj," je rekel. "Dokler vas ni bilo na naši šoli, smo bili kakor eno srce. Zdaj pa se krha. Vi vnašate nemir med nas in kmalu bo na šoli toliko skupin, kolikor nas je."

Zaman sem ugovarjala, da tega nisem kriva, da želim biti dobra z vsemi, toda takrat že niti do besede nisem mogla.

Nekaj mesecev pozneje sem dobila poziv od šolskega nadzornika, naj pridem na pogovor. Vedela sem, zakaj in me ni prav nič vznemirjalo. Zakon me ščiti, sem si rekla, česa naj bi se bala. Čakala sem poldrugo uro, preden me je nadzornik sprejel.

"Veste, zakaj smo vas poklicali, tovarišica?"

"Ne vem natanko, mislim pa, da zaradi tega, ker hodim v cerkev."

"Vi hodite v cerkev? In to mi kar tako prostodušno poveste, kakor da hodite na sprehod."

"Povem, ker mislim, da to ni noben prestop. Nič, kar bi bilo proti zakonu ali kar bi bilo treba skrivati."

"Morda res ni proti zakonu, čeprav se to z našo prosvetno prakso ni kakor ne ujema. Toda nismo vas poklicali zaradi tega."

"Zakaj pa potem?"

"Zaradi vašega različnega ravnanja z učenci. Zaradi različnih meril, ki jih uporabljate za ene in za druge."

"Kako za ene in za druge, saj nimam dveh vrst učencev. Vsi so samo moji učenci."

"Morali bi biti. In morali bi tako delati, kakor pravite, toda tega ne delate. Prejšnji teden je neki učenec zamudil, pa ste ga strogo pokarali."

"Da, spominjam se. Zamudil je že večkrat in drugi so vedeli povedati, da je postopal pred trgovino in si ogledoval izložbe."

"Ta teden sta zamudila dva druga učenca. Ste ju enako pokarali?"

"Zamudila sta največ tri minute. Rekla sem jima, naj drugič prideta točno, da ne bosta motila."

"Zakaj sta pa ta dva zamudila?"

"Bila sta v cerkvi. Sta ministranta in ta teden na vrsti. Verjetno je v cerkvi ta dan trajalo malo dlje."

"In vi ju niste niti vprašali, kje sta bila?"

"Nisem."

"Zakaj ne?"

"Ker sem vedela, da sta bila v cerkvi."

"Zato ju niste niti pokarali niti opomnili. Vidite, kako ste pristranski. S tem ravnate tako, z onim drugače."

"Ravnam z vsakim tako, kakor mislim, da je prav in kakor zasluži. Oni je grajo zaslužil, ker je nalašč odlašal in nalašč zamudil."

"Ta dva pa še bolj, saj cerkev nima nič skupnega s šolo in šola ne s cerkvijo."

"Toda ta dva učenca in velika večina drugih ima opraviti z obojim, s šolo in cerkvijo, zato je prav, da upoštevamo oboje. Učencev v šoli ne moremo obravnavati tako, kot da vere nimajo, če pa vemo, da jo imajo, sicer delamo nasilje, ker ne upoštevamo danih resničnosti."

"Prav glede tega se motite, tovarišica. V šoli moramo z otroki postopati, kakor da nimajo vere, in vi ravnate napačno in proti šolski morali, če ravnate z njimi kot verniki. Verniki so lahko doma ali v cerkvi, ne pa v šoli."

"Ne rečem, da bi jih morali v šoli versko vzgajati. Dobro vem, da to ni namen naše šole. Toda ni prav in ne bi se mogla sprijazniti s tem, da bi morali v šoli z otroki ravnati, kakor da so ateisti, če pa to niso."

"Zato smo vas poklicali, da se s tem sprijaznite. Niste vi poklicani za to, da bi dajali smer našemu izobraževanju. Vi se držite smeri, ki vam je predpisana, in ta smer je ateistična, to bi morali že davno vedeti. Vera in vse, kar je z njo v zvezi, je zasebna stvar in se šole ne tiče, šolska vzgoja mora iti mimo vsega tega."

"Vendar..."

"Pazite, nisem rekel, da mora iti proti vsemu temu, ne proti, mimo."

IZGUBILI SMO VELIKEGA SLOVENCA

V CANBERRI smo v septembru pokopali moža, ki ga ne bo mogoče nadomestiti. Naš rojak IVAN URH je podlegel kostnemu raku. Ni nas prizadela le njegova smrt: še bolj smo čutili kruto usodo, ki je pokojnika spremljala dobesedno v grob. Te besede spomina mu dolgujem, ker mi je bil prijatelj in zgled.

Ivana sem spoznal leta 1952. Le malo vem o njegovi otroški dobi. Bil je doma v Pirničah pod Šmarno goro, rojen 1921 leta. Njegovo obujanje spominov mi je dalo vtis, da je bila njegova mladost polna prelepih dogodkov. Zgodbe gimnazijskih let, orlovskih taborov, prosvetnih prireditvev, cerkvenih slovesnosti s krono evharističnega kongresa v Ljubljani so nama kratile ure prijateljstva. Vsi ti spomini so lep dokaz, da predvojna Slovenija ni bila nikakr pekel, kot nam ga slika povojna zgodovina. Ta lepa mladost je vzgojila Ivana v vzor katoličana in ponosnega Slovenca.

Nemška zasedba leta 1941 je prisilila Ivana v krivično službo tuji vojski. Tudi po nemških mestih je odmevala slovenska pesem. Ivan je pripovedoval, da so slovenski fantje pogosto zapeli po domače, ko je nemški oficir zapovedal petje.

Že ob prvem srečanju v Canberri sem čutil, da mi je Ivan blizu. Delala sva pri istem podjetju, kjer je postal predelavec že prve dni svojega nastopa. Njegova spretnost je bila tako izredna, da je takoj nadkrilil ostale. Tisti čas smo Slovenci v Avstraliji še iskali drug drugega: postala sva prijatelja in ostala do konca.

Ivan je bil eden prvih članov canberrskega Slovenskega društva. Po ustanovitvi je prevzel vodstvo in prvih pet let spretno vodil društvo.

Radi družinskih razmer se je moral pokojnik odpovedati javnemu delovanju, v kritičnih trenutkih pa nam je bil vodnik in podpornik. Nje-

govi politični pogledi so bili vedno v skladu s slovensko demokratično miselnostjo. Kako je bil vesel, ko sva zasledovala politični razvoj zadnjih let v Sloveniji. Umrl je s prepričanjem, da smo vsa leta ravnali prav, zadovoljen ob razkroju komunizma.

Pokojnik je večkrat utrpel škodo zaradi nepoštenosti drugih. Sam vsa leta ni poznal razkošja in rodne domovine ni uspel obiskati. Ni moj namen razčlenjevati njegove težave, a rad bi ga opravičil. Ivan je postal žrtev usode in se za več kot leto dni umaknil v samoto. Živel je kot puščavnik — spokornik. Po skoraj čudežnem naključju smo ga izsledili, da je zadnje mesece lahko dobil oskrbo in bližino domačih.

Slovenska srenja v Canberri mu je dolgovala bogat sprevod in slovensko slovo. Žal tega nismo mogli. Po sreči smo vsaj lahko sporočili slovenskemu duhovniku, da se je tudi on udeležil pogreba. Tujci so ga nosili na zadnji poti in brez slovenskega slovesa položili k zadnjemu počitku. Zato sem prej dejal, da ga je usoda spremljala prav do groba.

Ivan, bil si zgled Slovenca, veren katoličan, dober član, skrben oče, ljubezniv mož in odličen prijatelj. Ako Bog sodi po nas, ti bo lahko oprostil morebitne prekrške in ti bil usmiljen plačnik. Avstralska zemlja ti bodi lahka, tvoj duh pa naj plava nad tvojo in našo kmalu svobodno domovino! — Cvetko Falež

Svete Višarje

Vi se tega niste držali, zato vam moram izreči strog opomin. Sklenjeno je tudi, da odslej ne boste več poučevali matematike in slovenščine, ampak telesno vzgojo in petje."

"Toda jaz imam kvalifikacijo za matematiko in slovenščino."

"Imate strokovno kvalifikacijo, ne pa moralne. Vedite pa, če ne boste pametni, si boste zapravili še tisto malo moralne kvalifikacije, kolikor vam je še ostalo."

"V besedi pametni je vključen tudi moj odnos do vere?"

"Odgovorite si kar sami. Dovolj ste pametni."

Odslej sem bila na šoli še večji kamen spotike. Nihče mi ni nikoli ničesar naročil, niti me obvestil o spremembah v urniku, skratka, življenje je postalo neznosno in kmalu sem stala pred odločitvijo: ali spremenim stališče do vere ali pa zapustim službo."

"Kako si se odločila?" je vprašal Zdravko.

"Začela sem ob sobotah odhajati domov, da sem se umaknila in nisem bila vsem tako na očeh. Tako sem pa vse samo še bolj zapletla."

"Zakaj zapletla? Saj so ti to v začetku sami predlagali."

"Niso verjeli, da hodim domov ali pa so se delali, kakor da ne verjamejo. Šepetali so si, da hodim sem k vam, kajti začeli so znova razpihovati in raznašati mojo najstniško zaljubljenost. To me je najbolj bolelo. Odločila sem se, da zapustim službo. Odšla sem domov k očetu, ki mi ni prav nič očital, ampak me je bil zares vesel. Skrbelo ga je samo, kako bom delala doma, ko kmečkega dela že dolgo nisem vajena. Pa glede tega ni bilo nobene težave, saj sem v prostem času in med počitnicami vedno vse dni delala doma in sem bila tudi težkega kmečkega dela vajena."

"Torej si zdaj doma?"

"Doma. In ni mi žal. Doma imam svoj mir, delam, kolikor morem in navsezadnje, kolikor hočem, čeprav me delo samo sili."

"Misliš za vedno ostati doma? Se ti ne bo tožilo po otrocih?"

"Po njih se mi res toži in jih zelo pogrešam. Morda bom pa kmalu imela svoje, kdo ve?"

"O tem nisi nič povedala, da si poročena, Jasna."

"Saj nisem. Še nisem. Povem pa odkrito, da imam fanta, ki ga imam zelo rada. Sosedov Drašek je in že od davnih dni gleda za mano. Nekoč mi je bil kar nadležen s svojo zaljubljenostjo, čeprav mi ni nikoli naravnost povedal, da me ima rad. V tem pogledu je nekoliko boječ. Vem, boji se, da bi ga morda zavrnila za vselej. Kakor hitro stopim na vrt, je tudi že on na drugi strani ograje in že slišim, kako polglasno mrmra vedno isti napev in isto zmalčeno kitico pesmi:

... nič ni v lice zarudela,
ko je stopil fantič pred njo."

"Se reče, da čaka, da bo zarudela."

"Tudi sama tako mislim."

"Pa bo še dolgo čakal?"

"Ne vem. Zdaj že tudi jaz čakam, kdaj me bo ogovoril tako, da bom zarudela."

"Veš, Jasna, potem mu pa kar ti položi v usta, kaj naj reče. Če je dober fant in te ima rad, se pa vzemita."

/Nadaljevanje prih./

+ Še ta mesec sem pustil ime p. Tonija pod gornjim naslovom teh poročil, potem pa ga bo – vsaj tako upam – kmalu zamenjal novi. P. Nikolaj čaka doma na avstralsko vizo in naj bi jo samo kmalu dobil. Patra Tonija pa smo v tednu po mladinskem koncertu, dne 11. oktobra, spremili na letališče. Občutek imam, da se je v tem času med nami le malo navezal na to našo Avstralijo. Pri univerzitetnem študiju v domovini mu želimo obilo uspehov in Bog daj, da se še kdaj srečamo tukaj pod južnim soncem. Obenem se Toniju tudi na tem mestu zahvaljujem za triletno lepo sodelovanje pri vodstvu našega verskega in kulturnega središča. Zlasti ga bo pogrešala mladina, pa tudi radijskim uram na 3ZZZ je posvetil veliko svojega truda.

+ Lepa je bila naša udeležba pri letošnji škofovi maši (1. okt.) raznih narodnosti, ki tvorijo družino božjega ljudstva melbournske nadškofije. Narodnih noš se je zbralo precej – le oglejte si sliko v Kotičku naših mladih. Ob pričetku bogoslužja sta z otroki drugih narodnosti nesla šopek k Marijinemu kipu v imenu naše skupine Alenka in Paul Paddle-Ledinek. Bila sta res fleten par. Med somaševalci sva bila s patrom Tonijem, pridružil pa se nam je tudi p. Ciril iz Sydneya, zdaj študent v Box Hillu. Po maši pa so v dvorani nadškofijskega središča mnogi ob čaju pokušili tudi našo potico in naše pecivo. Folklorna skupina Rožmarin pod vodstvom sestre Petre pa je pokazala zbranim nekaj narodnih plesov ter žela splošno priznanje.

Vsem, ki ste sodelovali, iskren Bog plačaj!

+ Okrog sedemdeset upokojencev se je odzvalo vabilu na Dan starejših. Tretja nedelja v septembru je že nekaj let njim posvečena. Ko so v dvorani čakali na kosilo, jim je p. Toni priredil s svojimi igralci kratko šaljivko o misticizmu, da smo se vsi nasmejali. Pevcev iz Geelonga, ki so na ta dan že vrsto let prihajali med nas, tokrat ni bilo. No, pa smo vseeno tudi zapeli, da je bil krajši čas. Igrali smo tudi tombolo in popoldne je kar hitro minilo.

Seveda je ta nedelja tudi nedelja Walkathona, ki se je pričel po kosilu ter je zahteval od udeležencev malo manj kot dvanajst kilometrov hoje, za katere so nabirali darove sponzorjev. Letos se ga je udeležilo 33 oseb. Okrog štirih sta naša računarja Marko Ziterschlagner in Stanko Penca končala štetje in oznaniti smo mogli uspeh letošnje prireditve: Udeleženci so za naš bodoči Dom počitka m. Romane nabrali lepo vsoto 6.268.— dolarjev. Med glavno skupino (do 25 let starosti) je dosegla prvo mesto Tanja Kutin (s svojo hojo je nabrala 310.70 dolarjev), drugo sta si pridobili skupno Barbara Brožič in Tanja Grilj (nabrali sta 214.— dolarjev), tretje mesto pa sta dosegla bratec in sestra Simon in Samantha Penca z vsoto 204,50 do-

SV. CIRIL in METOD

Fr. Basil A. Valentine, O. F. M.,

Fr. Tone Gorjup, O. F. M.,

SS. Cyril & Methodius Slovene Mission,

Baraga House, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 861 8118 in (03) 861 7787

Slovenske sestre – frančiškanke Brezmadežne

Slomšek House, 4 Cameron Ct., Kew, Vic. 3101

Tel.: (03) 861 9874

larjev. V zahvalo so bili nagajeni. Med starejšimi pa je največ nabrala sestra Maksimilijana – 2.167,54 dolarjev – in res zaslužila nagrado za svojo pridnost. – Kot najstarejša udeleženka je bila nagajena gospa Vida Valenčič, najmlajši pa je hodil Jason Havnik.

Bog povrni vsem skupaj za tako lepi uspeh te naše akcije. In moja topla zahvala vsem, ki ste kakor koli pomagali pri organizaciji te nedelje in seveda pri postrežbi.

+ Na srečanje ob 29. obletnici Baragovega doma, letos je bilo to na soboto 23. septembra, se nas je zbrala v dvorani kar prijetna družba. Marsikoga bivših fantov Baragovega doma sem sicer pogrešal, a če bi se vsi odzvali, bi bila dvorana premajhna. Igrala nam je Karantanija. Vse sveče ob jubilejni torti – letos že 29 – se je posrečilo upihnuti Alojzu Jakši. To zanimivo tradicijo držimo že prav od takrat, ko je imela obletnična torta šele eno samo svečko. Drugo leto pa jih bo že trideset in bo treba še več sape . . .

Zahvala vsem, zlasti pa s. Emi, ki je s pomočnicami pripravila vsega dovolj za vse. Sestram Slomškovega doma pa Bog povrni za lepo in odlično torto!

+ Dva avtobusa sta se odpeljala izpred cerkve proti Adelaidi na Mladinski koncert, tretjega pa so organizirali na Planici. Vsi so se imeli fletno in tudi s svojim nastopom ter nastopi drugih so bili zadovoljni. Nasmejani so se vrnili po nedelji, pa četudi sredi noči in zaspani. – Več o koncertu samem pa lahko berete drugje v tej številki MISLI. Vesel sem, da so nas naši mladi kar lepo predstavljali. Adelaidskim rojakom se zahvaljujem za gostoljubni sprejem in bratsko postrežbo.

+ Poroko smo imeli ta mesec v naši cerkvi eno: dne 23. septembra sta si pred našim oltarjem podala roke Igor Mrak in Sandra Iskra. Nevesta je iz naše družine Ivana in Pavle Iskra, East Keilor, rojena v Footscrayu in krščena v kapeli Baragovega doma. Ženin je bil ro-

jen v Postojni in krščen v Solkanu ter je šele pred nekaj meseci prišel med nas v Avstralijo.

Omeniti pa moram kar štiri poroke po drugih krajih: V cerkvi sv. Ignacija v melbournskem okraju Richmond se je 16. septembra poročila **Magda Smrdelj**, hčerka Albina in Antonije Smrdelj iz Greenvale, tu rojena in krščena pri nas. **John Franco Candusso** je njen izbranec.

Isti dan sta se v Marijini cerkvi (Star of the Sea) v West Melbournu, kakor tudi v grški pravoslavni cerkvi poročila **Sonja Maver** in **Eric Psarianos**. Nevesta je hči Franca in Frančiške Maver iz St. Albans in krščena pri nas.

Dne 24. septembra je bila poroka slovenskega para v cerkvi Srca Jezusovega v Wodongi, kjer imamo redno slovensko mašo vsak drugi mesec. Zakonsko zvestobo sta si obljubila **Matilda Vrh**, vdova po Andreju Vrh, rojena Bergant in doma iz Loke pri Mengšu, in **Gabriel Krašovec**, rojen in krščen v Grižah. Ženin je bil pred leti v Wodongi, kjer ima sestro, zadnji čas pa je živel v Novi Zelandiji.

Dne 7. oktobra pa je bila spet poroka pri Sv. Ignaciji v Richmondu. **Kristina Angela Telban**, iz družine Ludvika in Angele Telban v Richmondu, krščena v kapeli Baragovega doma, je dobila moža **Paola Damiani**.

Vsem novoporočenim parom iskrene čestitke!

+ Krst je bil tokrat le eden: dne 1. oktobra so prinesli k našemu krstnemu kamnu hčerkico, ki jo bodo klicali **Stephanie Lilyann**. Mlada zakonca **Stephen John Torr** in **Susanna r. Sabadin** imata svoj dom v Parkdale. Čestitke družini, novokrščenci pa obilo božje milosti v življenju!

+ Žal ni brez poročila, da nas je obiskala tudi sestra **Smrt**. Kar dvakrat se je oglasila med nami.

Dne 8. se septembra je na svojem domu v Woodendu, nekaj deset kilometrov iz Melbourn, zaključila svojo zemsko pot **MARIJA PRISTOV**. Bila je dobra žena in mati, globoko verna in res prava kmetica, ki se ni ustrašila nobenega dela. Žal je prišla bolezni, ki je končno zahtevala svojo žrtev. Lepo pripravljena je odšla v večnost ravno na praznik Marijinega rojstva.

Pokojnica je bila rojena 2. avgusta 1924 v Kržišnikovi družini, Črni vrh nad Polhovim gradcem. V Avstriji, kamor se je vsa družina umaknila leta 1945 pred komunizmom, se je leta 1949 poročila v Johannu, doma z Bleda. Še isto leto sta emigrirala v Avstralijo na ladji "Dunday Bay" ter se najprej ustavila v Melbournu. S pridnostjo sta si pridobila in lepo oskrbovala malo farmo ter vzgojila pet otrok, zdaj seveda že vsi odrasli in v svojih poklicih. Pogreb je bil v sredo 13. septembra iz farne cerkve v Gisbornu na

krajevno pokopališče Woodend.

Poleg moža in otrok zapušča blaga pokojnica v Avstriji še tri sestre, od katerih je ena karmeličanka. Naj bo Mariji dobri Bog bogat plačnik za zvestobo Cerkvi in za vse, kar je dobrega storila v življenju. Sozale družini ob težki izgubi.

Na nedeljo 17. septembra se je **TONI ŠEREK** zjutraj pripravljaj, da bi peljal starše na letališče za odhod v Kanado na obisk sorodnikov, ko se je nenadoma zgrudil zadet od srčne kapi. Ko bi se to zgodilo malo kasneje že med vožnjo, bi avtomobilska nesreča lahko zahtevala še več žrtev. Pokojnik je bil rojen 6. januarja 1951 v Argentini v družini Eligija Šereka in Emilije r. Košir. V Avstralijo je prišel leta 1969, kmalu za očetom, ki je družini pripravljaj pot. Oba sta do prihoda ostalih živela v Baragovem domu. Toni je bil del naše aktivnosti, saj je bil član folklorne skupine ter je nastopal tudi pri odskih prireditvah. Šerekovi so si postavili svoj avstralski dom v Kew.

V sredo 20. septembra zvečer smo v cerkvi ob odprti krsti zmolili rožni venec za pokoj Tonijeve duše, naslednji dan pa je bila pogrebna maša. Nato smo spremili Tonijeve zemske ostanke na zadnji poti, v krematorij Springvale, da so tako starši izpolnili željo, ki jo je v življenju večkrat izrazil.

Iskreno sozale preizkušani družini ob nenadni izgubi, pokojnega Tonija pa se radi spominjamo v molitvi!

+ Dan Vseh svetih, prvega novembra (letos na sredo), je v Avstraliji zapovedan praznik. Poleg jutranje maše ob sedmih imamo tudi večerno ob pol osmih. Enako bo večerna maša naslednji dan, ko se spominjamo vernih duš. Na keilorskem pokopališču, kjer imamo skupne grobove in pokopanih tudi največ rojakov, pa se bomo zbrali v nedeljo 5. novembra opoldne k molitvam in blagoslovu grobov. Isto nedeljo popoldne ob petih bodo tudi molitve za pokojne člane pri znamenju na elthamskem hričku S. D. M.

V Geelongu bomo obiskali Western Cemetery na drugo nedeljo v novembru po slovenski maši. V Wodongi pa bomo obiskali pokopališče pred slovensko mašo na četrto novembrsko nedeljo (26. nov.): zberimo se ob šestih pri vhodu na pokopališče.

+ Ob proslavi 35-letnice Slovenskega društva Melbourn me je odbor naprosil za sveto mašo, kar bom rade volje storil. Bo v dvorani na elthamskem gričku v soboto 11. novembra ob treh popoldne. Zlasti člani S.D.M. se te zahvalne maše gotovo udeležite!

+ O sklepu tribunala glede zidave Doma počitka ob cerkvi pa še ni nič glasu. Čakamo kot duše v vicah in vemo le to, da dolgo ne more več biti. Morda bomo v prihodnji številki že mogli objaviti kaj gotovega — Bog daj, da bi bila novica vesela!

IZPOD TRIGLAVA

DRAGA 89 oz. njeni že 24. študijski dnevi so potekali v začetku septembra na Opčinah pri Trstu. Prvi večer je bil posvečen zamejcem v Italiji. Na vprašanje "Ali je manjšina žrtev ideoloških bojev?" so oblikovali večer Tržačan Ivan Verč, profesor na tržaški univerzi, dalje Tomaž Simčič, zgodovinar na tržaških srednjih šolah, in pa Ferruccio Clavara, sociolog iz Čedadada in predsednik Društva slovenskih izseljencev. Razgovor je stekel o medsebojnih trenjih, ki se kažejo tudi v zamejskem tisku, pa zelo slabijo in raztresajo skromno moč manjšine. — V drugem predavanju je kanadski Slovenec Stane Bah prikazal, kako žive narodne manjšine v Kanadi. Poleg domačinov, Angležev in Francozov, so v Kanadi še številne narodne skupine, med njimi okrog 40.000 Slovencev. Po tej sliki je Kanada kar precej podobna Avstraliji. Nedavno so dokončno oblikovali Kanadsko listino o multikulturalizmu. Cilji te listine so: večje medsebojno razumevanje, večje spoštovanje različnosti kultur in ras, upoštevanje enakopravnosti pri zaposlitvi in napredovanju osebja in drugo. Predavatelj je povedal, kakšne spremembe prinaša ta listina v deželo in kako se v to izmenjavanje kultur vključujejo tamkajšnji Slovenci. — O vizijah in mejah narodne sprave je govoril Branko Rozman, duhovnik za naše izseljence v Nemčiji, ki živi v Münchnu. — Zaključno predavanje o Sloveniji med Evropo in Balkanom pa je imel Ljubljčan dr. France Bučar. Med drugim je govoril tudi o dopolnilih k slovenski ustavi.

Draga bo prihodnje leto slavila svoj srebrni jubilej in že je bilo v tisku, naj bi postala nekaj Slovenski svetovni kongres ter se za svoje srečanje preselila v ljubljanski Cankarjev dom. Čas bo pokazal, kaj bo za Drago najbolje, gotovo pa je, da dobiva Draga nove razsežnosti in tudi nove dolžnosti. A vodstvo bo gotovo moralo skrbeti za to, da bodo srečanja na kraju, kamor lahko pride vsak Slovenec.

NEURJE je letos že kar nekajkrat silovito pustošilo po severno-vzhodnem delu Slovenije, za konec septembra pa je spet hudo prizadelo Haloze. Ne samo, da je uničilo polja ter vinograde, veter je razkril kar precej hiš in škodo so jim prizadejali zemeljski plazovi. Poročilo pa pove, da je pomoč prizadetim dobro stekla in slovenski Rdeči križ upa, da bodo pred zimo vse žrtve ob letošnjih neurjih spet pod svojo streho.

CITRE so med slovenskimi starimi glasbami, ki pa jih je v našem stoletju skoraj povsem izpodrinila harmonika. Zdaj pa število citrarjev spet narašča. Tako so ugotovili na letošnjem četrtem srečanju slovenskih citrarjev v Grižah, kjer se je v poletnem času zbralo kar 120 citrarjev in to povečini mladih ljudi. Citre si tudi utrinjajo pot v glasbene šole po Sloveniji, zato

je zdaj v pripravi poseben učbenik, ki bo služil učenec tega starodavnega glasbila.

V **TIRGLAVSKEM NARODNEM PARKU** živi danes komaj 2000 ljudi. V začetku našega stoletja pa jih je bilo na isti površini še enkrat toliko. S tem padcem se izgublja del kulturne dediščine in tudi podoba kraja se temeljito spreminja. Tako so ugotovili na seji sveta tega narodnega parka in skleniti iskati način, kako zaustaviti odseljavanje. Nujno potrebno bi bilo spremeniti odnos do hribovskega kmetijstva. Uvedli naj bi novo vrednotenje pri kmetovanju, ki naj bi v prvi vrsti imelo pred očmi pridelovanje hrane na naraven način, brez uporabljanja umetnih gnojil in drugih kemičnih pripomočkov.

BOGOJINA v Prekmurju je slavila 10. septembra: povabili so svojega rojaka, mariborskega pomožnega škofa dr. Jožefa Smeja, da je odkril spominsko ploščo s temle napisom: V naši vasi se je narodil **JOŽEF KOŠIČ** (1788–1867), duhovnik in prvi prekmurski posvetni pisatelj, **KS Bogojina**, 10. 9. 1989.

Plošča je vzidana na bogojanskem Kulturnem domu in odslej se bo tudi bogojansko Kulturno umetniško društvo imenovalo po Košiču.

Slavnosti so dodali na predvečer tudi koncert prekmurskih ljudskih nabožnih pesmi v domači župnijski cerkvi. Nastopilo je kar osem pevskih zborov iz bližnjih vasi: iz Bogojine, Beltincev, Gančan, Črenšovcev, Gornje Bistrice, Martjancev, Odrancev in Velike Polane.

ZANIMIVE so tudi besede, ki jih je ob gornji prekmurski slovesnosti v Bogojini spregovoril slavnostni govornik in predsednik skupščine Krajevne skupnosti dr. Feri Horvat. Svoj nagovor je sklenil takole:

"Zavedati se moramo, da nam ne vem čez koliko let ob priključitvi k Združenji Evropi ne bo ostalo sebi lastnega nič več kot materin jezik in nacionalna identiteta. Če citiram Bojana Štiha, ki neke pravi, da jezik ni le slovnica in pravopis, temveč je jezik predvsem misel naroda o samem sebi. Ta zavest in samozavest naroda, ki biva, ki živi, ki ustvarja. Ljudje, ki ne kultivirajo svojega jezika in vsakodnevne govorice, kaj hitro postanejo nemi roboti. In prav naš rojak Košič je skrbno negoval domači jezik, zapisoval navade iz življenja takratnih ljudi ter kljub tuji državi v domačem jeziku učil in kultiviral ljudi. S tem svojim delom si je prav gotovo v Murski Soboti zaslužil kaj

več kot samo ulico z dvema hišnima številčkama! . . .”

MIR je bil verjetno najpogostejše izrečena beseda, tako v govorih kot v molitvi na letošnjem jesenskem slavu pri Mariji Pomagaj na Brezjah. Na soboto in nedeljo, 2. in 3. septembra, so praznovali 82. obletnico kronanja podobe Marije Pomagaj, a brez tradicionalne procesije z lučkami, ki jo je letos žal skazil dež. Toda to obletnico so prvič praznovali v novoimenovani "baziliki" in se zato ob tem še bolj počutili povezani s Cerkvijo po vsem svetu in želji po svetovnem miru. Nadškof Šuštar je vzpodbujal vernike k zaupanju v Marijino varstvo in pa k temu, naj se vsak Marijin otrok potruži delati za pravičnost in mir v svojem okolju.

V MARIJINI CERKVI v Logu pri Vipavi, kjer je 6. septembra 1964 dr. Janez Jenko postal škof, so letos 10. septembra obhajali petindvajsetletnico tega dogodka. Poleg štirih tisoč vernikov se je zbralo k slovesni maši še deset škofov in okrog sto duhovnikov. Tako se je Primorska zahvalila prvemu koprskemu škofu za njegovo neumorno pionirsko delo, ki ga zdaj nadaljuje škof dr. Metod Pirih.

125-LETNICO začetkov dela med Slovenci praznuje letos frančiškanke Brezmadežne, ki delujejo tudi med nami v Avstraliji. Že Slomšek se je trudil za njih prihod v Maribor, a ga je prehitela smrt. Njegova želja se je izpolnila v oktobru 1864, ko so prišle iz Gradca prve tri sestre in v Mariboru prevzele vzgojno delo: vodstvo sirotišnice ter verski pouk in pouk pletenja in šivanja za revna dekleta v mestu in okolici. Iz nič so pričele, pa že v šolskem letu 1868/69 imele štirirazredno šolo s 300 učenkami.

Dne 13. septembra 1869 se je na pobudo mariborskega škofa Stepišnika od graških sester skupina osamosvojila: postala je samostojna kongregacija mariborskih šolskih sester s svojo prvo predstojnico s. Margareto Puhar. Te sestre torej letos praznujejo 120-letnico svoje ustanovitve ter so se v ta namen 10. septembra zbrale na Brezjah.

Tako "bistriške" (ime so dobile po svoji materini hiši v Slovenski Bistrici, m. generalka pa je še

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
MEMORIALS P/L
ALDO and JOE

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD, VIC. 3061

Telefon:
359 1179

Vsa
dela so
pod garancijo!

vedno v Gradcu) kot "mariborske" šolske sestre sv. Frančiška so vso to dolgo dobo dejavne soustvarjalke slovenskega verskega, kulturnega in narodnega življenja. Naš narod je lahko hveležen Bogu, da jih ima, tako doma kot po svetu, kjer živijo Slovenci.

ZA SPRAVO piše v ljubljanskem Delu Zlatko Bajzelj tole: ". . . Tanki med množicami vsekakor niso slučajna napaka nekoga, ki Marxa ni dobro razumel, ampak logična, nujna posledica ideologije, temelječe na totalnem vsiljevanju ideje. Tanki med množicami so za leniniste zgolj tehnologija kot za kovača klešče in za kmeta plug. Ne domišljajmo si, da danes ponoči ne more izginiti v Sloveniji tisoč ključnih ljudi Slovenske alternative.

Situacija je, milo rečeno, grozna. Priznajmo si, da smo zabredli predaleč. Nobenega revanšizma ne potrebujemo. Preprosto potrebujemo sistem, v katerem bo več enakopravnih političnih strank izvajalo civilno kontrolo nad aparati represije in v katerem bo vsaka težnja (v imenu česarkoli) po prevzemu totalne oblasti prepovedana in imenovana s pravim imenom – terorizem."

ŽE SEDMIČ v zadnji letih so člani izlaškega turističnega društva in tamkajšnjih kulturnih skupin pripravili VALVAZORJEV DAN ter z njim počastili 300-letnico njegove Slave vojvodine Kranjske. Tako so letošnje izlaško poletje, ki je bilo sicer precej mokrotno, prijetno pozivile predstave v značilnem starinskem okolju, z oblačili Valvazorjevega časa, s kočijami in konji in v taktatnem jeziku. Domači župnik je k predstavam dejal v jeziku Valvazorjevega časa, da je bil "folk cufriden ino žnabel od čudvajna kar zapret ne more". . .

BENCIN je v Sloveniji slabše kakovosti od italijanskega, pa seveda tudi dražji, pravi poročilo, zato pa se je prodaja bencina ob italijanski meji v primerjavi z lanskim zmanjšala kar za 50 odstotkov. To čuti občutno vseh devetnajst bencinskih črpalk koprškega Istra-benza. Tržaške črpalke prodajajo bencin s popustom, v Jugoslaviji pa so na vrsti nenehne podražitve. Tudi po naših obmejnih samopostrežbah in po drugih trgovinah v Kopru in Sezani je čedalje manj kupcev, saj cene rastejo brez primerjave.

VEDNO VEČ pa je gostov v znamenitem zdravilišču Rogaški Slatini, zlasti iz tujine. A ne privablja jih samo zdravilna voda, temveč tudi prireditve, s katerimi vodstvo odganja med gosti dolgčas. Nad dvesto jih pripravijo vsako leto, največ meseca julija, avgusta in septembra. Letos so bili kaj zanimivi dnevi keramike v začetku septembra. Kiparji so dva tedna oblikovali glino, lončarji pa izdelovali in žgali lončevino. Prve in druge so gostje z zanimanjem opazovali pri delu.

DR. LUDVIK PUŠ je umrl dne 1. septembra v New Yorku in z njim je slovenska politična emigracija izgubila enega svojih vodilnih delavcev. Pokojnik je bil tajnik Slovenskega narodnega odbora in član načelstva Slovenske ljudske stranke. Med našim izseljenstvom širom sveta je bil znan po svojih jasnih člankih, s katerimi je kljub visoki starosti do zadnjega sodeloval zlasti pri Ameriški domovini. Tudi v MISLI se je včasih oglašil, saj je bil naš dolgoletni naročnik, včasih pa smo objavili njegove prispevke po drugih izseljenjskih tiskih.

Dr. Puš je bil rojen 12. januarja 1896 v Šentvidu pri Stični. Po končani gimnaziji v Škofjih zavodih in prvi svetovni vojni je študiral na ljubljanski filozofski fakulteti. Dolga leta je vodil Kmetijsko šolo na Grmu pri Novem mestu, potem služboval pri Ljubljanski posojilnici in končno na kmetijskem oddelku banske uprave. Begunstvo leta 1945 ga je po nekaj letih v Avstriji pripeljalo v ZDA, kjer je bil dolga leta slovenski zastopnik v newyorškem osrednjem uradu Zveze krščansko-demokratskih strank Srednje Evrope.

Poleg številnih člankov je dr. Puš napisal tudi več knjig iz različnih področij, znan pa je bil tudi kot glasbenik, skladatelj in pevovodja ter strokovnjak za uglaševanje zvonov. Predvsem pa je bil od vseh, ki so prišli z njim v stik, spoštovan kot poštenjak. V sebi je družil razumevanje do vseh in skrb za vse lepo, dobro in pošteno. Naj mu bo pravični Bog bogat plačnik za vse nesebično delo v blagor narodu!

PEVSKI ZBOR GALLUS v Buenos Airesu v Argentini je obhajal štiridesetletnico svojega obstoja in zelo plodnega delovanja. Ustanovili so ga slovenski povojni priseljenci takoj po prihodu v novo domovino ter ga poimenovali po enem naših najstarejših slovenskih skladateljev Jakobu Petelinu Gallusu. Jubilej so proslavili seveda s slavnostnim koncertom, s katerim so prikazali štiri desetletja zborovega udejstvovanja.

LIBIJA, katere politični vodja je znani diktator Muammar Gaddafi, je muslimanska dežela. Katoliška Cerkev je v njej prisotna po devetih duhovnikih, sto redovnic in nekaj tisočev tujcev. Ti so predvsem iz Poljske, Filipinov, Indije in Koreje, po poklicu pa zdravniki, profesorji, bolničarke, razni tehniki in specializirani delavci. Stanujejo v posebnih zgradbah, njih stanovanja so ločena od domačinov.

Glavna težava za vse je jezik.

Duhovniki in redovnice so tudi vsi od drugod. Se stre imajo redovne hiše v sedmih večjih krajih, a delujejo tudi na podeželju. Službo bližnjemu in skromen apostolat opravljajo po bolnišnicah, ječah, sirotišnicah in med siromašnimi ljudmi, predvsem po predmestjih. Katoliška župnija je le v Tripoliju in Benghaziju. Duhovniki obiskujejo kot potujoči misijonarji

Z VSEH VETROV

kraje, kjer so znatnejše skupine vernikov. Ti se zbirajo po zasebnih stanovanjih, knjižnicah in najetih dvoranah.

V letošnjem februarju je nadškof Henri Teissier iz Alžira obiskal katoliško diasporo v Libiji. V svojem poročilu misijonskemu predstojništvu v Vatikanu je pohvalil zgledno krščansko življenje laikov in njih vpliv na muslimansko okolje. Pohvalil je tudi delovanje in požrtvovalnost duhovnikov in redovnic.

MADŽARSKA pa res z velikimi in hitrimi koraki sprejema spremembe. Zdaj je ukinila komunistično stranko, ki bo odslej kot socialistična stranka zahodnega značaja le ena izmed več madžarskih političnih strank. In poleg mnogih drugih je vlada rehabilitirala tudi kardinala Mindszentyja, ki so ga po vojni obsodili kot "veleizdajalca". Obdolžili so ga "vohunstva in ogrožanja državne varnosti" in je dobil dosmrtno kazen. Leta 1956 ob vstaji so ga osvobodili, potem pa se je zatekel na ameriško veleposlaništvo v Budimpešti. Madžarsko je na željo Vatikana zapustil leta 1971 in umrl v izgnanstvu. Pokopan je v Avstriji. Zdaj je predstavnik za tisk madžarske vlade javno izjavil, da je bil kardinal obsojen po nedolžnem in da so ga v ječi "fizično in psihično zelo mučili".

Bo kdaj prišlo do rehabilitacije našega nekravega mučenca, tako oklevetanega ljubljanskega škofa Rožmana? Morda se le bližamo času, ko bo temu velikega narodnjaku odzvet krivični naslov "narodnega izdajalca" ter mu uradno in javno vrnjena krivično odvzeta čast.

MATI TEREZIJA je bila zaradi splošne oslabelosti zadnji čas pod zdravniško oskrbo, zdaj pa je 79-letna ustanoviteljica misijonark ljubezni že spet v svojem karitativnem delu. V letošnjem avgustu so se njeni prošnji za vizo uklonile celo albanske oblasti, četudi se je Albanija oklicala za "prvo ateistično državo na svetu". S sestro albanskega rodu je šla na grob svoje matere, ki je umrla leta 1972. Iz Rima je poletela v albansko prestolnico Tirano, kjer jo je sprejelo uradno državno zastopstvo.

Mati Terezija je bila rojena leta 1910 v današnji jugoslovanski Makedoniji, v glavnem mestu Skopju.

OB SKLEPU evharističnega kongresa v Južni Koreji, katerega se je udeležil tudi papež Janez Pavel II, se je zbralo 650.000 vernikov, med njimi 120.000 iz drugih držav. Škofov je bilo navzočih 280.

KOTIČEK NAŠIH MLADIH

V tej številki MISLI je pa naša mladina kar precej zastopana, saj sta obe celotni srednji strani polni slik iz nastopov na Mladinskem koncertu v Adelaidi. Pa naj bo še na tej Kotičkovi strani namesto ene osebe v Galeriji mladih kar cela kopica veselih obrazov naših narodnih noš. To je MELBOURNSKA MLADINA, zbrana na nedeljo 1. oktobra popoldne v stolnici sv. Patrika. Udeležili smo se škofove maše, h kateri se vsako leto zberejo razne narodne skupine, ki tvorijo družino božjega ljudstva melbournske nadškofije. Slovenci smo bili letos, kot vidite na sliki, kar lepo zastopani. Po bogoslužju smo sodelovali tudi pri čajanki v dvorani stolničnega središča: nudili smo drugim udeležencem k čaju za pokus slovensko potico in razno drugo domače pecivo, naša mlada folklorna skupina Rožmarin pa je zaplesala nekaj narodnih plesov. Vsem topla zahvala za sodelovanje!

Tu sem objavil eno pesmi Mirka Kunčiča, ki je umrl v Argentini. Naj še dodam tole njegovo spodbudo otrokom naših družin po svetu: "Otroci, učite se slovenskih pesmi! Pojte jih doma v družini, v slovenskih tečajih, v slovenskih domovih. Če ničesar drugega s seboj v tujino ne bi prinesli kot to našo prelepo, nepozabno milodonečo pesem, ponosni bi morali biti na-

SLOVENSKI FANTJE

KRIVCE ZA KLOBUKOM,
NAGELJ RDEČ V GUMBNICI —
TAKŠNI SMO MI FANTJE,
KI SLOVENSKE SMO KRVI.

KRIVCI SO POGUMA
NAM PONOSNO ZNAMENJE,
NAGELJ ZNAK LJUBEZNI
VROČE KAKOR PLAMEN JE.

TRI STVARI NAM DRAGE
SO KOT PTIČKOM ŠUMNI LOG
IN KOT ROŽAM SONCE:
MATI, DOMOVINA, BOG!

Mirko Kunčič

njo. Večji so drugi narodi in bogatejši, a jaz bi ne menjal njihovega bogastva za našo narodno pesem. Bogastvo skopni, slovenska pesem pa gre kot neugasljiva iskra iz roda v rod." Le k srcu si vzemite te njegove besede! — Pa nasvidenje prihodnjič! — STRIČEK

Slovenski
pušelj
veselih
obrazov
— 1. okt. 1989
v stolnici
sv. Patrika,
Melbourne
/ Foto Sr. Petra /

ZAHVALJUJEM SE iz srca vsem, ki ste nam ob tragični smrti našega dragega strica

VILJEMA ŠINKOVEC

pomagali na kakršen koli način, da smo lažje prestali dneve žalosti. Topla zahvala vsem, ki ste se udeležili pogrebne maše in spremili dragega pokojnika na zadnji poti ter mu poklonili molitve in cvetje. Posebna zahvala slovenskemu duhovniku in sestram ter seveda pevcem, ki so tako lepo zapeli ob žalostnem slovesu.

Naj dobri Bog vsem bogato povrne, pokojni stric pa naj počiva v Njegovem miru!

**Žalujoča nečakinja Lidija Bole,
mož Ivan ter Robert in Lučka.**

BULLEEN, VIC. — Končno smo se otrsli letošnje mokre avstralske zime. V Sydneyu so bili menda že tako naveličani mokrote, da so celo k nam v Melbourne pošiljali slaba vremena. Vsaj tako nekako sem brala v septembrski številki naših Misli. Pisalo pa je tudi, da so se tamkaj začeli zbirati enkrat na teden k molitveni uri pri Sv. Rafaelu. Lepo in prav. Smo jim iz Melbourne v zameno za slaba vremena poslali Svetega Duha.

Spadam namreč k lepi molitveni skupini, ki se je rodila ravno v mesecu oktobru lanskega leta. Torej v mesecu rožnega venca, zato je morda toliko bolj pomembna in vztrajna.

Če malo pogledamo okoli nas, vidimo, kako stare stvari spet prihajajo v modo. Mogoče pa se bo vrnila med nas tudi tista stara lepa navada, ki je živela iz stoletja v stoletje po naših domovih, da so skupaj molili. Bog daj! Mnogim našim družinam, v katerih ni pravega zastopstva, bi vrnila mir in zadovoljstvo.

Bi se kdo melbournskih rojakov pridružil naši skupini? Iskreno si vabljen. Zbiramo se na domu mlade družine italijanskega rodu in sicer na naslovu 25 Pinnacle Crescent, Bulleen, vsaki ponedeljek zvečer ob pol osmih in ostanemo skupaj nekako do desetih. Tudi sveto mašo imamo — žal bomo zdaj izgubili patra Toneta, ki je tudi že nekajkrat maševal za nas. Molimo v svojem jeziku. Pridi, ne bo ti žal!

Dragi p. urednik, pa še vi povejte, kaj mislite o teh molitvenih urah!

Vse bralce širom po svetu pristrčno pozdravlja zvesta bralka Misli — **Anica Smrdel.**

GOLD COAST, QLD. — Iz daljnih "podružnic" Zahodne Avstralije, Queenslanda, Canberre, Wollongonga in še od marsikje smo prišli v Merrylands, da skupaj s sydneyškimi rojaki praznujemo slovesnost žegnanja pri Svetem Rafaelu, v sydneyškem verskem središču.

Zbrali smo se v prijetno olepšani cerkvi, pod njeno novo streho in krasnim stropom, pred izrezljano podobno Marije Pomagaj in zavetnikom sv. nadangelom Rafaelom. Zrli smo v obličje božje na križu, ki tako

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

zelo spominja na slovenska znamenja. Tedaj se je v nas res vedno bolj utrjevala želja, že mešana z občutkom, da res rastemo v eno družino.

Akademija "Tebi, Slovenija!" je s podajanjem slovenskih krasot v slikah in pesmi še bolj poživila slovensko zavest.

Veseli in ponosni ste lahko sydneyški Slovenci in iskreno vam čestitamo k lepo prenovljenemu verskemu središču. Pod vestnim oskrbovanjem p. Cirila, s pridnimi rokami, darovi in molitvami je bilo zahtevno delo v kratkem času izvršeno.

Z vami se veselimo lepih uspehov! — **Družina Čeh.**

MELBOURNE, VIC. — Ta mesec obhajamo ravno obletnico ustanovitve molitvene skupine na delovnem mestu — odziv Marijinemu klicu iz Medjugorja. Zato sem se namenila napisati nekaj stavkov Mariji v zahvalo, vam, bratje in sestre širom Avstralije, pa v vzpodbudo in z željo: Pridružite se nam s kako novo skupino!

V službi sem v velikem državnem podjetju. Moji sodelavci so ljudje iz celega sveta. Ločeni smo po oddelkih in stroki dela. Vidimo se le zjutraj, ko prihajamo na delo. Priimkov teh ljudi ne vem, kličemo se le po imenih. Tudi ne bi vedela, h kateri veri pripadajo.

Lansko leto, ko so se vršili v juniju čudoviti do-

VENETI NAŠI DAVNI PREDNIKI

Izredno pomembna knjiga, ki je zdaj izšla tudi v slovenščini. Avtorji Matej Bor, Jožko Šavli in Ivan Tomažič prinašajo na 524 straneh nepretrgano vrsto dokazov, da smo Slovenci potomci slavnih Venetov. Lepa in res bogato opremljena knjiga, ki je bila 15. jun. letos slovesno predstavljena v Ljubljani, pomeni prelomnico v slovenskem in evropskem zgodovinopisju.

Naročite jo pri upravi MISLI za ceno 30.— dolarjev, vključno navadna pošta. Zračna pošta po želji naročnika in z doplačilom.

Prva pošiljka knjig na upravo MISLI je že pošla in naročili smo novo. Upajmo, da ne bo potovala predolgo.

L. & E. K. Bayside Printing Service
Slovenska tiskarna

Lastnik Lojze Kovacic

Very Reasonable Prices

A.H. 551 7451

89 CLARINDA ROAD, OAKLEIGH SOUTH 3167

HEIDELBERG CABINETS PTY. LTD.

FRANK ARNUŠ

Priporočamo se melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva po zmerni ceni.

7 LONGVIEW COURT,
THOMASTOWN 3074
(Bundoora Industrial Park)

TEL.: 465 0263
A.H.: 459 7275

godki v Medjugorju ob sedmi obletnici prikazovanj
Marije mladim vidcem, se je pričelo. Kar ves teden so
časopisi pisali o dogodkih, saj so bili tam tudi novi-
narji iz Avstralije ter poročali.

Vsako jutro, ko sem prihajala v službo, so me u-
stavliali in spraševali, če sem res od tam doma in če
vem, kaj Marija naroča. Moram poudariti, da so bili
med njimi tudi nekatoličani. Odgovarjala sem jim,
da sem sicer iz Slovenije, da pa sem čitala v sporo-
čilih iz Medjugorja, da Marija poziva k molitvi, po-
kori in postu. Posebno pa še naroča, naj molimo
sveti rožni venec.

Najbolj se je za Medjugorje zanimal mali Indijec
Karel, goreč častilec Matere božje. Omenila sem mu,
da Marija posebej priporoča in želi, naj bi se ljudje
zbirali v molitvenih skupinah, tudi na delovnih me-
stih. In predlagal je, da bi tudi mi začeli skupno mo-
liti med opoldanskim polurnim odmorom. Molili naj
bi sedem očenasev in zdravamarij ter čast bodi in
vero. Tako so molili tudi vidci v začetku prikazova-

nja v Medjugorju. Prav toliko bi nam tudi čas dopu-
ščal, da ne bi kršili predpisanega delovnega reda.

Začetek je bil težak. Koga naj povabimo, ko niti
ne vemo, kdo je veren? In kje bomo molili? Samo
štirje smo bili za začetek: Indijec, en Avstalec, naša
medicinska sestra in jaz.

Nekajkrat smo molili v ambulanci, a ker so bolniki
neprestano trkali na vrata, smo se preselili v moj av-
to. Tam smo molili kak mesec dni.

Medtem pa je prišel ukaz, da se naš oddelek pre-
seli v drugo sobo. Hvala Bogu, tako smo dobili na
razpolago za molitev sobo. Od takrat se zbiramo v
moji delovni sobi vsako sredo in vsaki petek ob eni
uri popoldan. To je naš opoldanski odmor.

Skupinica se nepričakovano množi. Sobica je že
skoraj premajhna. Skupno zbrano odmolimo sedem
očenasev in vero in na koncu dostavimo trikrat: "Kra-
ljica miru iz Medjugorja, prosi za nas!" Predno se
razidemo, se pozdravimo s stiskom roke: "Peace be
with you, sister! — Peace be with you, brother! . . ."

Na koncu naj pristavim, da tudi nekatoličani pro-
sijo katerega izmed nas, naj molimo po njihovem
namenu, ko se sestanemo.

Bratje in sestre, poskusite tudi vi na vaših delovnih
mestih. V molitvi je vedno Marija z nami.

Lep pozdrav vsem bralcem "Misli"! — L. V.

CANBERRA, A. C. T. — Če bi tele misli objavil
kot poseben članek, bi mu dal naslov "Naš človek".
Ker so nam uspehi naših ljudi vedno pri srcu, ni čud-
no, da naš človek iz Maribora uživa poseben ugled. To
je vendar prijazen in ugleden mož. Predvsem pa je di-
plomat. Pogovoriti se zna z našimi fanti: posluša in ki-
ma tudi, ko mu kritizirajo komunizem in jugoslovanski
režim. Največ ugleda pa si je gospod poslanik med
rojaki nabral, ko je našemu društvu odgovoril na pi-
smo, ki smo mu ga poslali pred protestom zaradi za-
pora Janša, Borštnerja, Tasiča in Zavrla. Vsi smo pri-
čakovali, da nas bo ozmerjal, ali vsaj z molkom zavr-
nil. Pa nič takega. Gospod se je diplomatsko opravi-
čil, da se ni mogel udeležiti našega protestnega shoda
in nam zaželel vse dobro. Seveda pa je dodal tudi pri-
pombo, da bi bilo bolje, da se ne protivimo in ne de-
monstriramo, ker bi to utegnilo zaprtim rojakom le

SLOVENIAN FUNERAL SERVICE

Funerals of Distinction

A.F.D.A.

724 5408

17 Railway Parade Fairfield 2165

72 3093

Sydneyskim Slovencem v času žalovanja 24 ur dnevno na uslugo: v velikem Sydneyu, na deželi, v
Canberri A.C.T., kakor tudi pri meddržavnih ali prekomorskih prevozi pokojnih.

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

škodovati ...

Naši fantje so prav ta važni del pisma prezrli. Dojeli so samo, da je pisec "naš človek", rojak – Slovenec. Prepričal jih je, da je v redu, da je domač, naš. Malo sicer moti, ker vemo, da je isti gospod uspel prepričati tudi svoje v Beogradu, da je njihov, sicer bi ne dobil tako visokega položaja. Težko je misliti, da bi tovariši v Beogradu preučevali tako površno, kot naši fantje v Canberri.

Vendar naj ne bom krivičen. Kdo vidi gospodu v srce? Morda je bolj naš kot njihov. Eni imenujejo take uspehe diplomacija, mi preprosti ljudje pa z različnimi izrazi. Krivica je seveda v tem, da je gospodov režim vsako medvojno sodelovanje z Nemci, pa naj je bilo tudi le v sili razmer, razglasil za veleizdajstvo. . .

Res je, da med nami in Srbi ni vojnega stanja, čeravno se ljubljanska "Mladina" morda s tem ne strinja. — Štajerski rojak

YALLAMBIE (MELB.), VIC. — Napisati moram nekaj skromnih pa žalostnih vrstic: Dne 15. septembra zjutraj je po kratki bolezni umrl naš sorodnik in prijatelj **ANTON ŽUŽEK**. Pokojnik se je rodil 5. avgusta 1937 v vasi Juršče, župnija Knežak na Primorskem. V Avstralijo je prišel iz Italije leta 1957. Iz Canberre se je po kratkem času preselil v Tasmanijo in živel v mestu Launceston. Nekaj mesecev pred smrtjo pa je prišel nazaj v Canberro in se hotel tam za stalno naseliti. Žal je vmes posegla neusmiljena smrt. Pokojnik zapušča sina Louisa, v Canberri sestro Pepco por. Silvestrini, v Wodongi brata Viktorja, v rodni domovini pa še dve sestri in enega brata.

Pogrebna maša je bila v torek 19. septembra v Canberri, v stolnici sv. Krištofa v Manuki. K pogrebu se nas je zbralo dosti sorodnikov, prijateljev in vaščanov iz Sydneya in Melbournea.

Dragi Anton, naj Ti bo lahka avstralska zemlja! Počivaj v božjem miru! Iskreno sožalje sinu ter bratoma in sestram tukaj in v domovini! — **Paula Kalister.**

TU JE ŠE NEKAJ DODATNIH PODATKOV o pokojnem **MAKSU ROTHU**, o katerega smrti (13. jul.) je v zadnji številki poročal Janez Primožič: Pokojnik je bil rojen 10. januarja 1927 v Čakovcu. Že doma

je bil verjetno učitelj glasbe. V Avstralijo je emigriral iz Nemčije ter došel v melbournsko pristanišče na ladji "Mohamedy" 13. aprila 1949. V oktobru 1954 se je v Brisbanu (cerkev Srca Jezusovega, Rosalie) poročil z Delmo Ireno Ackery, avstralskega rodu. Trije njuni otroci so seveda že odrasli: Sonja Kay (34), Brian Clyde (31) in Terry Gordon (22). Pokojni Maks je živel za glasbo prav do konca: srčni napad je dobil v Paddingtonu (Brisbane) pri vaji orkestra "Brisbane Municipal Concert Band", katerega vodja je bil. Takoj so ga prepeljali v Royal Brisbane Hospital, a zdravniška pomoč ni bila uspešna. Pri pogrebnih obredih, 18. julija v cerkvi Kraljice miru, Woody Point, mu je v zadnje slovo igral njegov orkester. Sledil je pogreb na livadno pokopališče Redcliffe. — **P. Bazilij**

REŠITEV septembrske križanke:

Vodoravno: 1. Pleterje; 9. reporter; 10. osip; 11. K. N.; 12. sek; 13. Žale; 15. in; 16. Palas; 17. Hobart; 18. Trajan; 20. roler; 21. V. S.; 23. Adam; 24. rak; 25. N. N.; 26. tati; 27. čistilec; 30. Akropola. — Navpično: 1. Prusi; 2. lesen; 3. epik; 4. top; 5. er; 6. rt; 7. jeklar; 8. Ernest; 13. žabar; 14. Alan; 16. pojem; 17. hala; 18. tranča; 19. rodnik; 21. vatel; 22. skica; 24. ralo; 26. tip; 28. s. r.; 29. to.

Rešitev so poslali: Lidija Čušin, sestre Slomškovega doma, Jože Grilj, Francka Anžin in Marija Špilar, Edvard Robnik, Marko Orehovec, Ivan Podlesnik, Jože Štritof (slednjemu se oprostam, da je v zadnji številki Misli pri rešitvah avgustovih "Orehov" tiskarski skrat njegov priimek Štritof spremenil v Krištof).

Tokrat je žreb izbral Marka Orehovca.

Melbournskim Slovencem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

VIZZINI MEMORIALS

Proprietor: Giovanni Verga

9 TRAWALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

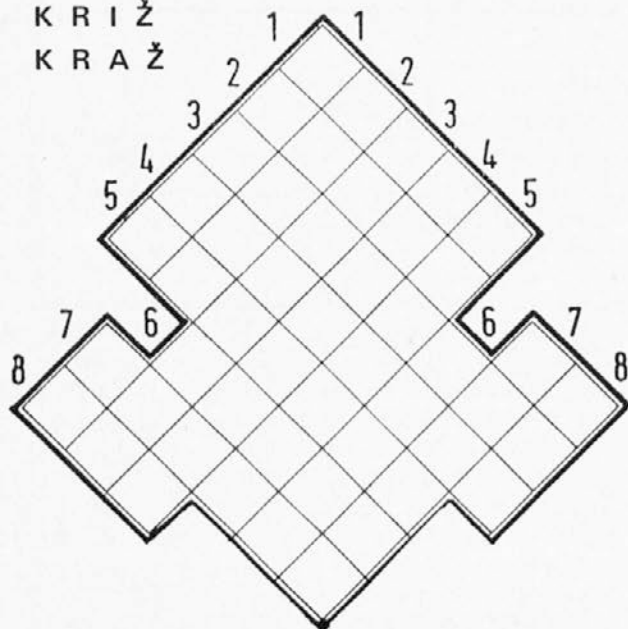
Telefon: 359 5509

doma: 478 5375 in 478 4726

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.

Garancija za vsako naše delo!

K R I Ž
K R A Ž

Besede vpisujte dvakrat: od leve na desno in od desne proti levi.

1. lepljiv izcedek dreves; 2. skupno ime za žuželke; 3. prikazanje nekoga v slabi luči, umazanje dobrega imena; 4. pristaš naukov enega voditeljev ruske revolucije; 5. otok pri Sardiniji; 6. nasilnež, diktator; 7. izkrcanje vojaških sil na sovražno ozemlje z ladjami ali letali (tujka iz francoščine); 8. mejna črta na nogometnem igrišču.

Rešitev pošljite do 10. novembra na uredništvo!

Srečala sta se Juda, ki se že dolgo poznata.

"Kako je s tvojimi sinovi? Gotovo so že veliki."

"Ja, odrasli so že. Prvi živi v Moskvi in gradi tam komunizem. Drugi živi v Varšavi in gradi tam komunizem. Tretji pa je v Izraelu."

"... in gradi tam komunizem?"

"Kaj si znorel? V svoji lastni domovini?"

V SLOVENIJI imam nepremičnino, ki bi jo rada prodala ali zamenjala. Sicer še ne popolnoma dokončana hiša (vodno in električno napeljavo že ima) je visokopritlična in na lepem kraju, osemnajst kilometrov iz Ljubljane proti Vrhniki (Podpeč, Jezero). Poslopje ima 360 kv. metrov, pripadajoče zemlje pa je za 765 kv. metrov.

Za podrobnejša pojasnila kličite lastnico na telefonsko številko (03)366 2034.

Melbournskim rojakom je na uslugo
ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT
18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

**SMEH
JE ZDRAV
CELÓ OB
SODOBNI
LJUDSKI
MODROSTI. . .**
/Uvoženo k nam
iz Slovenije/

- + Oblast kvari človeka, a ji tudi on ne ostane dolžan.
- + Kdo naj nas vodi: dober politik ali dober človek?
- + Do vile se pride najprej po slabi poti.
- + Ladje so jim potonile — ostale so jim jahte.
- + Svoboda tiska je krasna stvar: objaviš lahko vse, kar je dovoljeno.
- + V jugoslovanskih nacionalnih razprtijah ne manjka podobnosti iz severnoameriške secesijske vojne: Sever je zmagal šele takrat, ko so zaprli rdeče v rezervate.
- + Vse, česar nimamo, smo dosegli z velikimi odrekami.
- + Ali ima oblast, ki se drži na površju, kakšno težo?
- + Kje so že tisti časi, ko smo skoraj vsak dan jedli!
- + Naši sovražniki so levo in desno. Ampak na srečo smo mi še zelo zadaj.
- + V razredni družbi nekateri vse življenje ponavljajo isti razred.
- + Zgodovina ji ponarejajo preteklost, ideologi pa prihodnost.
- + Ni važno misliti, ampak prepričati druge, da mislimo.

Sodnik za ločitve ženi: "Ali mislite, da vas ima mož še vedno rad?" — "Že mogoče. Veste, ta človek je vsega zmožen."

+

"Zadnjih pet let sem ob svojem možu toliko pretrpela, da sem se postarala vsaj za dve leti."

KRAŠKI IZLIVI – Pesmi Marcele Bole, Melbourne. Cena 7.– dol.
ISKANJE – Pesmi Petra Košaka, Melbourne. Cena 3.– dol.
CVET LJUBEZNI – Pesmi Ivana Lapuha, Melbourne. Cena 4.– dol.
SVETO PISMO NOVE ZAVEZE v prikupni žepni izdaji. Z opombami in kratko razlago težko razumljivih mest. Cena 6.– dolarjev.

KRISTJAN MOLI je naslov molitvenika s 305 stranmi. Cena 5.– dol.
HVALIMO GOSPODA je zbirka ljudskih cerkvenih pesmi (z notami) v obliki molitvenika, z dodatkom stalnih mašnih in drugih molitev. Cena je 5.– dol. Ista pesmarica v skrajšani obliki stane 2.– dol.

HOJA ZA KRISTUSOM je knjižica v obliki molitvenika, ki obsega nesmrtna spise Tomaza Kempčana. Cena 5.– dolarjev.

SHEPHERD OF THE WILDERNESS – Angleški življenjepis misijonarja Baraga v žepni izdaji. Spisal Bernard J. Lambert. Cena 2.– dol.

DREAM VISIONS – Cankarjeva knjiga "Podobe iz sanj" v odličnem angleškem prevodu. Slovenian Research Center, USA. Cena 12.– dol.

MEN WHO BUILT THE SNOWY – O življenju ob graditvi Snowy Mountains projekta napisal v angleščini Ivan Kobal. Cena 8.– dol.

THE GLIMMER OF HOPE (Svit upanja) – Izšla v angleškem jeziku v samozaložbi pisca Jozeta Komidarja, N.S.W. Obsega spomine na Loko dolino med revolucijo in razmišlja o komunizmu. Cena 6.– dol.

THE SLOVENIANS FROM THE EARLIEST TIMES – V angleščini je napisala slovensko zgodovino Dragica Gelt. S številnimi slikami opremljena knjiga je izšla v Melbourne. Cena 22.– dolarjev.

Imamo še več knjig našega matičnega, zamejskega in zdomskega trga.

LEPOTE SLOVENSKE CERKVA je monumentalna knjiga z 283 barvnimi posnetki. Avtor slik je Jože Anderlič, besedilo pa je napisal dr. M. Zadnikar. Cena 49.– dol.

GORIŠKE MOHORJEVKE 1989 so na razpolago. Štiri zanimive knjige, vredne branja: Spoštovani (Albino Luciani), PE-FAU Spomini (Miloš Vauhnik), Primorski biografski leksikon (14. snopič) in Koledar z raznimi zanimivimi članki. Cena celotne zbirke je 30.– dolarjev.

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bralce MISLI
s prirčnim vabilom:

**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irwing Street, PHILLIP (CANBERRA), A. C. T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobote, nedelje in praznike, razen velikega petka in večera božične vigilijs) od 11.30 a.m. do 11.45 p.m.

Naš bar je odprt od 11.30 dopoldan dnevno ter nudi tudi številne slovenske pijače. Kuhinja servira okusno domače pripravljeno hrano vsak dan od šestih do devetih zvečer, ob nedeljah pa tudi od poldne do druge ure in od šeste ure zvečer.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOSLI V SLOVENSKEM DOMU!

Pri nas Vam bo tudi vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

FOR ALL YOUR
TRAVEL REQUIREMENTS:
AIRLINES
TOURS
CRUISES
COACHES
ACCOMMODATION
TRAVEL INSURANCE

PLEASE CONTACT:

ANGIE — CHARLES — or ERIC
G R E G O R I C H

DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Victoria 3109

Telefon: 842 5666

Lic. No:
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, ZAGREBA, TRSTA in DUNAJA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA.../

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta...

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanje!
PRIDEMO TUDI NA DOM!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666